

Folksam

Kotivakuutus Vakuutusehdot 88K

Voimassa 1.1.2016 alkaen

Sisällysluettelo

10	Vakuutuksen sisältö	43	Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaolo- alue
20	Omaisuusvakuutus	44	Korvattavat vakuutustapahtumat
21	Vakuutuksen tarkoitus	45	Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset
22	Vakuutetut	46	Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua
23	Vakuutuksen kohde	47	Korvaussäännökset
24	Vakuutuksen voimassaoloalue	48	Henkilöllisyysvarkausvakuutus
25	Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liitty- vät rajoitukset	50	Uusarvovakuutus
26	Suojeluohjeet	60	Henkilövakuutukset
27	Arvioimis- ja korvaussäännökset	61	Yhteiset määräykset yksityistapaturmavakuu- tukselle ja tapaturma- ja sairauskuluvakuutuk- selle
30	Vastuuvakuutus	70	Yksityistapaturmavakuutus
31	Vakuutuksen tarkoitus	71	Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liitty- vät rajoitukset
32	Vakuutetut	72	Korvaukset
33	Vakuutuksen voimassaoloalue	73	Nuorison Tapaturmavakuutus
34	Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liitty- vät rajoitukset	80	Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus
35	Erytisiä toimenpiteitä vahinkotapahtuman sa- tuttua	81	Vakuutuksen tarkoitus
36	Korvaussäännökset	82	Vakuutuksen sisältö
40	Oikeusturvavakuutus	83	Vakuutusvaraus syntyvälle lapselle
41	Vakuutuksen tarkoitus	84	Sairauskuluvakuutus
42	Vakuutetut		

90	Matkustajavakuutus	120	Hevosvakuutus
91	Vakuutuksen tarkoitus	121	Vakuutuksen sisältö
92	Vakuutetut	122	Vakuutuksen tarkoitus
93	Vakuutuksen voimassaolo	123	Vakuutuksen kohde
94	Edunsaajat	124	Vakuutuksen voimassaoloalue
95	Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset	125	Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset
96	Korvaukset	126	Korvaussäännökset
97	Korvattavuuden rajoitukset	127	Ostavastuu
100	Matkatavaravakuutus	128	Lisäturvavakuutukset
101	Vakuutuksen tarkoitus	128.1	Eläinlääkärikuluvakuutus
102	Vakuutetut	130	Metsävakuutus
103	Vakuutuksen kohde	131	Vakuutuksen sisältö
104	Vakuutuksen voimassaolo	132	Vakuutuksen tarkoitus
105	Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset	133	Vakuutuksen kohde
106	Suojeluohjeet	134	Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset
107	Korvaussäännöt	134.1.1	Yhdistetty metsävakuutus
108	Korvattavuuden rajoitukset	134.1.2	Metsäpalovakuutus
110	Koira- ja kissavakuutus	135	Arvioimis- ja korvaussäännökset
111	Vakuutuksen sisältö		Yleiset sopimusehdot
112	Vakuutuksen tarkoitus		B Vahinkovakuutus
113	Vakuutuksen kohde		C Henkilövakuutus
114	Vakuutuksen voimassaoloalue		
105	Korvattavat vahinkotapaukset ja niihin liittyvät rajoitukset		
116	Korvausmääräykset		
117	Lisäturvavakuutukset		
117.1	Eläinlääkärikuluvakuutus		
117.2	Vakuutus käyttökoirille		

10 Kotivakuutus

11 Kotivakuutus sisältää omaisuusvakuutuksen.

12 Omaisuusvakuutus koostuu yhdestä tai useammasta seuraavista vakuutusmuodoista:

- Palo- ja luonnonilmiö
- Varkaus, ilkivalta ja sähköilmiö
- Vuoto
- Muu äkillinen ja ennalta-arvaamaton
- Erikoisturva

Haluttu vakuutusmuoto voidaan valita kohdekohtaisesti erikseen kullekin vakuutukseen sisällytettävälle rakennukselle ja irtaimistoryhmälle ja se merkitään vakuutuskirjaan. Erikoisturva voidaan valita ainoastaan irtaimistolle.

13 Jos erikseen on sovittu, vakuutukseen sisältyvät myös ne lisäturvavakuutukset, jotka on merkitty vakuutuskirjaan.

20 Omaisuusvakuutus

21 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa 25 mainituista vahinkotapahtumista vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle aiheutunut suoranainen esinevahinko sekä kohdassa 27.3.2 mainitut muut kustannukset.

22 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

23 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu omaisuus seuraavasti:

23.1 Rakennukset

Vakuutus kirjassa mainitut rakennukset sekä

- rakennuksen hoitoon kuuluvat polttoaineet ja käsityökalut
- rakennukseen kuuluvat jäädytys-, ilmastointi- ja keskuslämmityslaitteet, niitä vastaavat suorat ja varaavat sähkölämmityslaitteet kompressoriyksikköineen sekä öljy-säiliöt
- rakennukseen kuuluvat sähkökaapelit, viemäri-, vesi-, lämpöjohto-, öljy-, kaasu- ja höyryputkistot sekä jäte- ja harmaanveden käsittelylaitteet kunnallisen tai muun yleisen putkiston liittymäkohtaan saakka.
- rakennukseen liittyvät, tontilla olevat sähköjohdot ja kWh-mittarit, jotka vakuutuksenottaja omistaa, sekä asuin-kiinteistön sähköpääkeskukset
- rakennuksen pihamaa ja puutarha maaperineen ja kasveineen. Pihamaalla tarkoitetaan vakuutettuun asuinrakennukseen välittömästi kuuluvaa hoidettua aluetta kasvustoineen. Kasvustolla tarkoitetaan pihamaalla kasvavia puita, pensaita, aluskasvillisuutta ja istutettuja kasveja. Pihamaaksi ei katsota tonttimetsää eikä luonnonvaraisia alueita, eivätkä ne siten sisälly vakuutukseen.
- rakennuksen piha-alueella olevat kiinteät tavanomaiset rakenteet, kuten esim. aita, lipputanko, satelliittiantenni, piha-valaisimet, aurinkokenno ja tuuligeneraattori, pyykin-kuivausteline, grillikatos, kevytrakenteinen ja enintään 4 m² suuruinen rakennus tai rakennelma kuten leikkimökki, kasvihuone tai koirankoppi. Yli 4 m² suuruiset rakennukset ja rakennelmat tulee vakuuttaa erikseen siitä sopimalla ja lisämaksusta.

- autoteltat ja kevyet pressuteltat ovat vakuutuksen kohteena vakuutus kirjassa mainittuun vakuutus määrään saakka vain, jos niiden vakuuttamisesta on sovittu erikseen ja siitä on tehty merkintä vakuutus kirjiaan.
- piha-alueella olevat patsaat ja taide-esineet 1 000 euron enimmäismäärään saakka
- muut piha-alueella olevat ei tavanomaiset rakennelmat ja irtaimisto, kuten esim. uima- ja porealtaat, kylpyaljut ja -tynnyrit sekä tenniskentät ovat vakuutuksen kohteena vakuutus kirjassa mainittuun vakuutus määrään saakka jos niiden vakuuttamisesta on sovittu erikseen ja siitä on tehty merkintä vakuutus kirjiaan

Vakuutuksen kohteena ovat myös tehdasvalmisteiset laiturit.

Enimmäiskorvaus määrä on kuitenkin 4 000 euroa. Vahingon tapahtuessa omavastuu on 10 % korvaus määrästä, kuitenkin vähintään vakuutuksenottajan valitsema vakuutus kirjiaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu.

Vakuutus korvaa palo- ja myrskyvahingot. Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu aallokosta, jään tai lumen painosta tai liikkumisesta, veden pinnan noususta tai routimismoususta. Myrskyn aiheuttamat vahingot korvataan jos tuulen keskinopeus ylittää 20 m/s.

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutus kirjassa mainitut rakennukset myös rakennusvaiheessa tai korjauksen aikana.

23.2 Koti-irtaimisto

Koti-irtaimistolla tarkoitetaan vakuutettujen henkilökohtaista irtaimistoa joka tavallisesti voidaan katsoa kotiin kuuluvaksi. Koti-irtaimistoon katsotaan kuuluvan myös vakuutus paikalla olevat vakuutettujen rahat ja arvopaperit yhteensä 510 euron määrään asti. Koti-irtaimistoon katsotaan kuuluvan lisäksi vakuutettujen yksityisessä käytössä olevasta henkilöautosta, moottoripyörästä, moposta ja veneestä irrotetut, tavanomaisesti irrotettavissa olevat osat ja tavanomaiset varusteet (lukuun ottamatta moottoreita), joille aiheutuneista vahingoista ei suoriteta korvausta muusta vakuutuksesta. Korvausta edellä mainituista osista ja varusteista on ensisijaisesti haettava ajoneuvovakuutuksesta.

Rahoilla tarkoitetaan käteisvarojen lisäksi myös mm. maksukortteja, shekkejä, lounasseteleitä, matkalippuja ja -kortteja. Arvopapereilla tarkoitetaan mm. käyttämättömiä postimerkkejä, osakkeita ja obligaatioita.

Koti-irtaimistoon kuuluvat myös

- lemmikkieläimet, jotka tavallisesti elävät asuinhuoneistossa, yhteensä 850 euron määrään asti
- yksityiseen käyttöön ostetut tietokoneet ja niiden oheislaitteet, vapaasti myynnissä olevat kotitietokoneiden ATK-ohjelmat sekä 2 000 euroon saakka, PC- ja konsolipelit, ääni- ja kuvatallenteet
- yksittäiset esineet, arvoesineet ja kokoelmat 10 000 euroon saakka. Jos esineen tai kokoelman arvo on yli 10 000 euroa, tulee se vakuuttaa erikseen koko arvostaan lisäsopimuksella ja lisämaksusta sekä tekemällä siitä merkintä vakuutus kirjiaan.
- vakuutetun ansiotyössään tarvitsemat varusteet ja työvälineet 2 000 euroon saakka. Jos varusteiden ja työvälineiden arvo on yli 2 000 euroa, on ne vakuutettava erikseen koko arvostaan lisäsopimuksella ja lisämaksusta sekä tekemällä siitä merkintä vakuutus kirjiaan.
- sellainen vuokrattu tai lainattu omaisuus 2 000 euroon saakka, joka vakuutetun omistamana kuuluisi omaisuusvakuutuksen piiriin ja jolle aiheutuvista vahingoista ei suoriteta korvausta muusta vakuutuksesta
- ruokatavara jääkaapissa/pakastimessa yhteensä 2 000 euroon saakka. Jos ruokatavaran arvo on yli 2 000 euroa, on se vakuutettava erikseen koko arvostaan lisäsopimuksella

ja lisämaksusta sekä tekemällä siitä merkintä vakuutuskirjaan.

- polkupyörät 3 000 euroon saakka/polkupyörä. Jos polkupyörän arvo on yli 3 000 euroa, on se vakuutettava erikseen koko arvostaan lisäsopimuksella ja lisämaksusta sekä tekemällä siitä merkintä vakuutuskirjaan.
- rekisteröimisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävä puutarhatraktori, ruohonleikkuri, maajärsijä ja lumilinko lisä-laitteineen
- pienvene, vene ja enintään 20 hv (15 kW) moottori, soutuvene, purjehdusjolla ja kanootti palo- ja varkaus-vahinkojen osalta yhteensä enintään 4 250 euroon saakka.

Yllä mainittujen esineiden vakuutusarvojen tulee sisältyä irtaimiston vakuutusmäärään tai vakuutuskirjassa mainittuun enimmäiskorvausmäärään.

Vakuutuksen kohteena ei ole

- sellainen omaisuus, jonka vakuutuksenottaja on vuokranut tai lainannut toiselle
- ansiotyöhön käytettävät ATK-ohjelmat ja tiedostot
- ajoneuvo taikka konevoimalla kulkeva tai kuljetettava laite, lukuun ottamatta rekisteröimisvelvollisuuden ulkopuolelle jäävää puutarhatraktoria, ruohon-leikkuria, maajärsijää, lumilinkoa.

23.3 Vuokra- tai osakehuoneiston sisäosat

Koti-irtaimistoon lasketaan ilman erillistä mainintaa vuokralaisen vuokrahuoneistossa erikseen teettämät sisustustyöt sekä osakehuoneiston sisäosat siltä osin kuin osakkeenomistajalla asunto-osakeyhtiölain mukaan on niitä koskeva kunnossapitovastuu yhteensä 5 100 euron määrään asti. Korvaus suoritetaan tämän kohdan perusteella kun asunto on omassa käytössä ja korvausta ei suoriteta muusta vakuutuksesta. Mikäli asunto on vuokrakäytössä, suoritettavat sisustustyöt ovat vakuutuksen kohteena vain, jos siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan, kuitenkin enintään vakuutuskirjassa mainittuun vakuutusmäärään asti.

Yhtiöjärjestyksessä mahdollisesti sovitut osakkeenomistajan kunnossapitovastuun laajennukset eivät sisälly vakuutukseen

24 Vakuutuksen voimassaoloalue

24.1 Rakennusten osalta vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitussa paikassa.

24.2 Irtaimiston osalta vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainitussa paikassa ja vakuutuskirjassa mainitussa vakuutettujen asuinhuoneistossa sekä sen käyttöön liittyvissä säilytystiloissa.

24.3 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleistiloissa säilytettävän irtaimiston arvo saa olla enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytettävän irtaimiston arvo saa olla enintään 3 000 euroa.

24.4 Vakuutus on lisäksi voimassa koko maailmassa sellaisen irtaimiston osalta, joka tilapäisesti siirretään enintään 3 kuukauden ajaksi vakuutuskirjaan merkitystä paikasta muualle. Tällöin vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden rajana on vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta enimmäiskorvausmäärästä riippumatta enintään 5 100 euroa.

Jos irtaimisto on vakuutettu ainoastaan palo- ja myrskyvakuutuksella, vakuutus on voimassa ainoastaan vakuutuspaikassa.

Kun irtaimisto on vakuutettu erikoisturvalla, vakuutusyhtiön korvausvelvollisuus on yhteensä 5 100 euroa tai korkeintaan 10 % irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-

irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Samaa enimmäiskorvausmäärää sovelletaan vaikka omaisuus olisi vakuutettuna usealla tämän edun sisältävällä vakuutuksella.

Tässä tarkoitettuna irtaimistona ei kuitenkaan pidetä rahaa ja arvopapereita, kulkuneuvojen osia eikä varusteita kuten esim. autonavaimia.

Rahalla tarkoitetaan käteisvarojen lisäksi myös mm. maksukortteja, shekkejä, lounasseteleitä, matkalippuja ja -kortteja. Arvopapereilla tarkoitetaan mm. käyttämättömiä postimerkkejä, osakkeita ja obligaatioita.

Vakuutuksesta ei korvata kadonneen tai myöhästyneen matkatarvaran etsimisestä aiheutuneita kustannuksia tai välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannuksia, kun kuljetettaviksi jätetyt matkatavarat myöhästyvät matkakohteesta. Tämän vakuutus-suojan sisällyttämiseksi vakuutukseen on otettava matkatavaravakuutus lisäturvavakuutuksena.

24.5 Kun Suomessa muutetaan vakinaisesta asunnosta toiseen vakinaiseen asuntoon, on irtaimiston vakuutus voimassa molemmissa asunnoissa sekä muuttokuljetuksen aikana 14 vuorokautta muuton alkamisesta.

25 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

25.1 Palo ja luonnonilmiö

Vakuutus on voimassa ainoastaan vakuutuspaikassa.

25.1.1 Palo tai noki

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeestä tulesta aiheutunut vahinko sekä tulisijasta tai lämmityslaitteesta äkillisesti ja arvaamattomasti nousseesta noesta aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on esineelle aiheutunut siitä, että se on syttynyt palamaan tai vahingoittunut sen johdosta, että se on pantu alttiiksi lämmön vaikutukselle.

Sähkölaitteelle aiheutunutta vahinkoa ei korvata, jos palo on alkanut sähköilmiöstä tässä laitteessa (ks. kohtaa 25.1.2).

25.1.2 Salamanisku tai muu sähköilmiö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevaan omaisuuteen suoraan kohdistuneesta salamaniskusta, joka pirstoaa mekaanisesti omaisuutta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan äkillisestä ja arvaamattomasta sähköilmiöstä rakennukseen liittyvälle sähköjohdolle, kWh-mittarille sekä asuinkiinteistön sähköpääkeskukselle aiheutunut vahinko.

Muulle sähkölaitteelle jännitevaihtelusta tai muusta sähköilmiöstä aiheutunutta vahinkoa ei korvata.

Näiden vahinkojen korvauksen edellytyksenä on, että varkaus-, ilkiivalta- ja sähköilmiövakuutukset sisältyvät vakuutukseen.

25.1.3 Räjähdykset

Vakuutuksesta korvataan räjähdyksestä aiheutunut vahinko. Räjähdysvahingolla tarkoitetaan kaasun tai höyryn ylipaineesta johdunutta äkillistä mekaanista vahinkoa.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä
- ammattimaisesta räjäytys- tai louhintatyöstä
- polttomoottorille siinä tapahtuneesta räjähdyksestä.

25.1.4 Ilma-aluksen tai siitä irronneen esineen putoaminen

Vakuutuksesta korvataan ilma- tai avaruusaluksen tai siitä irronneen esineen putoamisesta aiheutunut vahinko.

25.1.5 Myrsky

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut, kun myrsky on rikkonut vakuutettua rakennusta tai rakennusta ja siinä olevaa vakuutettua irtaimistoa.

Ulkopuoliselle seinänpäälyykselle tai ikkunalle, ovelle, antennilaitteelle tai piha-alueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille aiheutunut vahinko korvataan vain, jos sen on aiheuttanut myrskyn kaatama puu tai myrskyn irrottama muu esine. Myrskyn aiheuttamat vahingot korvataan ainoastaan jos tuulen keskinopeus ylittää 20 m/s.

Vakuutuksesta ei korvata

- tulvasta eikä muusta kuin vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttamasta veden pinnan noususta aiheutunutta vahinkoa
- aallokosta, routimisenoususta, jään tai lumen painosta tai liikkumisesta aiheutunutta vahinkoa
- tuulesta, sateesta, rakeista tai muusta luonnonilmiöstä aiheutunutta ja ulkosalla olevia puutarha-, maatalous- tai metsätaloustuotteita kohdantunutta vahinkoa

Vesi-, lumi- tai raesateesta tai pakkasesta aiheutunut vahinko korvataan vain, jos se välittömästi liittyy rakennuksen myrskyvahinkoon.

Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, joka aiheutuu muovikatteiselle rakennukselle katteen kiinnittämisestä vastoin sen valmistajan tai toimittajan ohjeita.

25.1.6 Poikkeuksellinen tulva

Vakuutuksesta korvataan äkillinen ja ennalta arvaamaton välitön esinevahinko, jonka syynä on poikkeuksellinen rankkasade-, vesistö- tai merivesitulva siten, että vesi tunkeutuu rakennukseen, sen rakenteisiin tai rakennuksessa olevaan irtaimistoon suoraan maanpinnalta venttiilin, ikkuna- tai oviaukon kautta tai sisätiloissa viemäriputkiston kautta.

Rankkasadetulva

Rankkasadetulvalla tarkoitetaan tilannetta, jossa poikkeuksellisen voimakas sade aiheuttaa maanpinnalla veden tulvimisen.

Vesistötulva

Vesistötulvalla tarkoitetaan joessa, järvessä, ojassa tai purossa aiheutunutta poikkeuksellista vedenpinnan nousua, joka johtuu poikkeuksellisista sateista tai lumen sulamisesta taikka jää- tai hyhydepadosta.

Merivesitulva

Merivesitulvalla tarkoitetaan poikkeuksellista merenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta, ilmanpaineen vaihtelusta tai virtauksesta Tanskan salmissa.

Poikkeuksellisenä pidetään sadetta, kun sademäärä on 30 mm tunnissa tai 75 mm vuorokaudessa. Poikkeuksellisenä vedenpinnan tai merenpinnan nousuna pidetään vedenkorkeutta, jonka esiintymistodennäköisyys on kerran 50 vuodessa tai harvemmin. Poikkeuksellista ei ole pysyvistä keskivedenpinnan noususta tai vedenpinnan tason normaalista vaihtelusta tai aallokosta johtuva tulva.

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutuskirjassa mainitut rakennukset ja vakuutuskirjassa mainittu rakennuksessa oleva irtaimisto. Rakennukseen katsotaan kuuluvaksi sekä koko rakennus että kohdassa 23.1 mainittu rakennuksen käyttöä palveleva omaisuus.

25.1.6.1 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa,

- joka on aiheutunut piha-alueelle, puutarhalle ja kasveille, ur-

heilurakennelmille kuten tenniskentälle, minigolfradalle, japanilaiselle puutarhalle ym.

- joka on aiheutunut ulkona olevalle irtaimistolle, laiturille, rantarakennelmalle, ulkouima-altaalle, porealtaalle, kylpy-paljulle tai -tynnyrille ym.

Lisäksi vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle rakennukselle tai siellä olevalle irtaimistolle aiheutuvia vahinkoja, siltä osin kuin vahinko aiheutuu rakennukselle, joka on rakennettu ilman laissa säädettyä lupaa tai myönnetyn luvan vastaisesti tai jos vahinko on seurausta rakennusajankohdan mukaisten säädösten, määräysten tai hyvän rakennustavan vastaisesta rakentamisesta taikka suunnittelu-, perustamis- tai rakennusvirheestä.

Korvauksen edellytyksenä vahingossa, jossa vesi on tunkeutunut rakennukseen, kiinteästi rakennukseen asennettujen putkistojen kautta on, että rakennuksen viemäriputkistoon on, vahinkoajan kohdalla vallinneiden rakennusmääräysten mukaisesti, asennettu takaiskuventtiili.

25.1.7 Lisävahingot eräiden vahinkotapahtumien yhteydessä

Vakuutuksesta korvataan edellä kohdissa 25.1.1-25.1.6 mainittujen korvattavien vahinkotapahtumien yhteydessä samanaikaisesti tapahtuneesta vakuutuksen kohteen katoamisesta, anastamisesta tai vahingoittumisesta aiheutunut vahinko.

Vakuutuksesta korvataan kohdissa 25.1.1 ja 25.1.3-25.1.6 mainittujen korvattavien vahinkotapahtumien johdosta kylmyydestä tai kuumuudesta, sateesta tai muusta vastaavasta syystä vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko, jos se on ollut mainitun vahinkotapahtuman välitön ja väistämätön seuraus.

25.1.8 Sodan ja ydinvahingon vaikutus vakuutusyhtiön vastuuseen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta senkaltaisesta syystä
- ydinastuulaissa määritetystä ydinvahingosta.

25.1.9 Vakuutukseen sovelletaan myös kohdissa 27.3.3 – 27.3.15 mainittuja rajoituksia.

25.1.10 Omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.2 Varkaus, ilkivalta ja sähköilmiö

25.2.1 Varkaus

Vakuutuksesta korvataan irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, jos rakennukseen tai irtaimiston säilytystilaan on

- murtauduttu sen rakenteita tai lukkoja vahingoittaen taikka tunkeuduttu muunlaista väkivaltaa käyttäen
- tunkeuduttu avaimella, joka on saatu haltuun murtautumisen tai ryöstön yhteydessä.

25.2.1.1 Kustannukset lukkojärjestelmän muutoksesta tai lukon vaihtamisesta korvataan ainoastaan siinä tapauksessa, että avain on saatu murron, varkauden tai ryöstön yhteydessä. Kustannuksista tehdään vuotuinen 5 %:n vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen.

25.2.1.2 Vakuutuksesta korvataan yleistiloissa säilytettävään irtaimistoon kohdistuvaa varkausvahinkoa ja vahingontekoa ainoastaan jos yleistiloihin on murtauduttu ja sen myötä vahingoitettu rakenteita ja lukkoja. Yleistiloilla tarkoitetaan esim. polkupyörätilaa, pesutupaa ja pyykinkuivaustilaa.

25.2.1.3 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleisloissa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytetävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 3 000 euroa.

25.2.1.4 Vakuutuksesta korvataan kohdassa 24.4 mainittuun enimmäismäärään saakka irtaimiston anastamisesta aiheutunut vahinko, silloin kun se on

- säilytettävänä suojaavasti suljetussa tilassa muualla kuin vakuutuspaikassa
- matkalla mukana.

25.2.1.5 Vakuutuksesta ei korvata anastamisesta aiheutunutta vahinkoa, joka kohtaa

- ulos jätettyä irtaimistoa lukuun ottamatta polkupyörää, tavanomaisia puutarhakalusteita, -koristeita ja ulkogrillii
- kadotettua tai unohdettua omaisuutta
- venettä, soutuvenettä, purjehdusjollaa tai kanoottia, ellei vakuutuksen kohde ole ollut lukittuna kettingillä ja terässankaisella riippulukolla tai säilössä lukitussa tilassa. Moottorin tai varusteiden varkaudesta, luvottomasta käytöstä tai näiden yrityksestä aiheutunutta vahinkoa ei korvata, ellei vakuutuksen kohde ole ollut lukittu, säilössä lukitussa tilassa tai asennettu veneeseen kiinteästi siten, että sen voi irrottaa vain työkaluja käyttäen.

Koskien moottoriajoneuvossa, matkailuperävaunussa, veneessä tai teltassa säilytettyjä arvoesineitä, optisia ja elektronisia laitteita sekä ääni- ja kuva-aineistoa, katso kohta 26.2.7 Suojeluohjeet.

25.2.1.6 Vakuutuksesta ei korvata varkausvahinkoa, kun tapahtumaa ei voida ajan ja paikan suhteen määrittellä.

25.2.1.7 Aurinkolasien ja silmälasikehyksien korvausmäärä on enintään 200 euroa.

25.2.2 Murtautuminen

Vakuutuksesta korvataan murtautumisesta rakennukselle aiheutunut vahinko.

25.2.3 Ilkivalta

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu ilkivallasta

- rakennukselle ja piha-alueella oleville kiinteille tavanomaisille rakenteille ja vakuutetulle omaisuudelle
- irtaimistolle murtautumisen yhteydessä.

25.2.3.1 Villieläimen tunkeutuminen asuinhuoneistoon

Vakuutuksesta korvataan villieläimen tunkeutumisesta asuinhuoneistoon rakennukselle ja irtaimistolle aiheutunut vahinko.

Asuinhuoneistona ei pidetä ullakko-, kellari- tai varastotiloja.

Vakuutuksesta ei korvata hyönteisten tai tuhoeläinten aiheuttamaa vahinkoa. Tuhoeläiminä pidetään esim. rottia, hiiriä, myyriä ja minkkejä.

25.2.4 Ryöstö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, kun omaisuutta on anastettu tai anastamisen yhteydessä vahingoitettu käyttämällä henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sen uhkausta.

25.2.5 Liikenneonnettomuus tai karilleajo

Vakuutuksesta korvataan kohdan 24.4 mukaisesti liikenneonnettomuudessa, jossa moottoriajoneuvo on ollut osallisena tai karilleajossa, irtaimistolle aiheutunut vahinko siltä osin, kuin korvausta ei suoriteta muusta vakuutuksesta.

25.2.6 Salamanisku tai muu sähköilmiö

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteena olevalle omaisuudelle äkillisestä ja arvaamattomasta sähköilmiöstä.

25.2.7 Lisävakuutukset eräiden vahinkotapahtumien yhteydessä Vakuutuksesta korvataan kohdissa 25.2.1-25.2.5 mainittujen korvattavien vahinkotapahtumien johdosta kylmyydestä tai kuumuudesta, sateesta tai muusta vastaavasta syystä vakuutuksen kohteelle aiheutunut vahinko, jos se on ollut mainitun vahinkotapahtuman välitön ja väistämätön seuraus.

25.2.8 Sodan ja ydinvahingon vaikutus vakuutusyhtiön vastuuseen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta vastaavasta syystä
- ydinvastuulaissa määritetystä ydinvahingosta

25.2.9 Vakuutukseen sovelletaan myös kohdissa 27.3.3 – 27.3.15 mainittuja rajoituksia.

25.2.10 Omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.3 Vuoto

25.3.1 Vuotovahingon korvauksen edellytyksenä on, että vuoto- vakuutus sisältyy vakuutukseen.

25.3.2 Vakuutuksesta korvataan nesteestä, höyrystä tai kaasusta aiheutunut vahinko, kun tällainen aine on virrannut arvaamattomasti ja suoraan

- rakennuksen omasta kiinteästä vesi-, jätevesiviemäri- tai lämpöjohtoverkosta, höyry-, kaasu- taikka öljyputkistosta
- rakennuksen sisäpuolisesta sadevesiputkistosta
- rakennuksen omista yhteisissä tiloissa olevista kiinteistä käyttölaitteista
- hyväksytyllä letkuliitännällä ja sulkuventtiilillä johtoverkkoon liitetystä kotitalouskäytössä olevasta pesu- ja astianpesukoneesta.

25.3.3 Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka aiheutuu kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytorvista, sadevesiviemäreistä tai muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä
- vahinkoa, joka johtuu siitä, että viemärikaivo tai -putket saateen, rankkasateen, lumen sulamisen tai tulvan yhteydessä tulvivat
- vahinkoa, joka johtuu kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioitumisesta tai tukkeutumisesta
- vahinkoa, joka johtuu kosteuden aiheuttamasta mätänemisestä, sienettymisestä tai hajusta
- hukkaan vuotanutta nestettä, höyryä tai kaasua
- vahinkoa, joka johtuu suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheestä, salaojaputkistosta virranneesta vedestä, maa- tai kappilaarivedestä tai kondenssivedestä
- vahinkoa, jonka on aiheuttanut rakenteiden vesieristeiden läpi tai putkiston ja rakenteen liittymäkohdasta kuten lattia-kaivon ja korokerenkaan välistä vuotanut neste.

25.3.4 Lämpö- ja vesilaitteistoja kohdanneet vahingot korvataan vasta kun putkisto on asianmukaisesti hyväksytty.

25.3.5 Vakuutuksesta ei korvata huolto- ja kunnossapitotöistä, vakuutetun omaisuuden hoidosta, korjauksista, teknisen tason parantamisesta tai putkiston ja laitteistojen uusimisesta aiheutuneita

kustannuksia taikka kustannuksia toimintahäiriöiden poistamisesta kuten putken sulattamis- tai avaamiskustannuksia.

25.3.6 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleistiloissa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 10 % kotiirtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta kotiirtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 3 000 euroa.

25.3.7 Maaperää kohdannut öljyvahinko korvataan, jos laitteisto on viranomaismääräysten mukaisesti hyväksytty käytettäväksi ja säännöllisesti tarkastettu. Katso suojeleuheet kohta 26.4.

25.3.8 Vakuutukseen sovelletaan myös kohdissa 27.3.3 – 27.3.15 mainittuja rajoituksia.

25.3.9 Lämpö- ja vesilaitteistojen korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset laitteiston iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

Jos vuoto ei ole vahingoittanut rakennusta, edellä mainitut vähennykset tehdään myös vian etsimisestä ja korjaamisesta aiheutuneiden rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maan kaivuun- ja täyttökustannuksista.

Jos lämpö- ja vesilaitteistojen ikä on yli 30 vuotta, vähennetään rakennuksen rakenteiden kustannuksista seuraavan taulukon mukaiset ikävähennykset. Ikävähennykset lasketaan vahingon aiheuttaneen johdon, putkiston tai muun laitteen iän perusteella. Vähennykset tehdään vian etsimisestä ja korjaamisesta aiheutuneiden rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista sekä maan kaivuun- ja täyttökustannuksista.

Johdon, putkiston tai muun laitteen ikä lasketaan asennusvuotta seuraavan käyttövuoden alusta.

Johdon, putkiston tai laitteen ikä	Ikävähennys
30-40 vuotta	30 %
41-50 vuotta	50 %
Yli 50 vuotta	80 %

Mikäli yllämainitun taulukon mukaan laskettu ikävähennys on pienempi, kuin kohdan 27.4.1.4 mukaan laskettu omavastuu, vähennetään tämä omavastuu ikävähennyksen sijasta. Muissa tapauksissa vähennetään perusomavastuu, kuitenkin vähintään valittu omavastuu.

25.3.10 Muun omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.4 Muu äkillinen ja ennalta-arvaamaton

25.4.1 Vakuutuksesta korvataan vakuutettua omaisuutta äkillisesti ja ennalta-arvaamattomasti kohdannut vahinko.

25.4.1.1 Varkausvahingon, ilkivallan ja sähköilmiövahingon korvauksen edellytyksenä on, että varkaus-, ilkivalta- ja sähköilmiövakuutukset sisältyvät vakuutukseen.

25.4.1.2 Vuotovahingon korvauksen edellytyksenä on, että vuotovakuutus sisältyy vakuutukseen.

25.4.2 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

25.4.2.1 siitä, että esine on kadotettu, kadonnut tai unohtunut, ei myöskään

- varkausvahinkoa, kun tapahtumaa ei voida määrittellä
- varkausvahinkoa joka kohtaa kadotettua, kadonnutta tai

unohdettua omaisuutta

- varkausvahinkoa joka kohtaa ulos jätettyä irtaimistoa lukuun ottamatta polkupyörää (ks. kohta 26.2.4), tavanomaisia puutarhakalusteita, -koristeita ja ulkogrilliiä

25.4.2.2 virheellisestä käytöstä

25.4.2.3 urheiluvälineille ja -varusteille, hiihtovarusteille, tekstiileille, mopojen, moottoripyörien ja moottorikelkkojen ajovarusteille, soittimille, kauko-ohjatuille laitteille ja muille vastaaville, kun niitä on käytetty käyttötarkoitukseensa. Polkupyörien osalta rajoitus koskee kilpailukäyttöä ja kilpailuihin harjoittelua.

25.4.2.4 vakuutetulle omaisuudelle siitä, että se on joutunut koiran tai muun seuraeläimen repimäksi, puremaksi, naarmuttamaksi taikka likaamaksi eläimen ulosteilla tai eritteillä

25.4.2.5 sähköön, kaasun, nesteen, lämmön tai vastaavan saannin keskeytymisestä, ellei tämä ole suora seuraus näiden ehtojen mukaan korvattavasta vahingosta

25.4.2.6 itse esineelle kulumisen, ruostumisen, materiaalin väsymisen, pilaantumisen, sienettymisen, lahoamisen, hajun, ilman kosteuden tai lämpötilan vaihtelun tai muun vastaavan, vähitellen vaikuttavan ilmiön johdosta

25.4.2.7 suunnittelu-, perustus- tai rakennusvirheen, salaajaputkistosta virranneen veden, maa- tai kapillaariveden tai kondenssiveden johdosta

25.4.2.8 rakenteiden vesieristeiden läpi tai putkiston ja rakenteen liittymäkohdasta kuten lattia- ja korokerenkaan välistä vuotaneesta nesteestä

25.4.2.9 viemärikaivon tai -putken tulvimisen, sateen, rankkasateen, lumen sulamisen tai tulvan johdosta

25.4.2.10 kattokouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytöistä, sadevesiviemäreistä tai muualta virranneesta sade- tai sulamisvedestä

25.4.2.11 kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemärijohdon vaurioitumisesta tai tukkeutumisesta

25.4.2.12 nesteen, höyryn, kaasun tai öljyn hukkaan valumisesta

25.4.2.13 tulvasta, muusta kuin vahinkopaikalla vallinneen myrskytuulen aiheuttamasta vedenpinnan noususta, aallokosta, jään tai lumen painosta tai liikkumisesta tai routimisnoususta

25.4.2.14 tuulesta, sateesta, rakeista tai muusta luonnonilmiöstä mikä on kohdannut ulkosalla olevia puutarha-, maatalous- tai metsätaloustuotteita

25.4.2.15 hyönteisistä tai tuhoeläimistä. Tuhoeläiminä pidetään esim. rottia, hiiriä, myyriä ja minkkejä

25.4.2.16 julkisen laitoksen räjähdysaineiden räjähtämisestä tai ammattimaisesta räjähdys- tai louhintatyöstä

25.4.2.17 sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta senkaltaisesta syystä tai ydinvastuulaissa määritetystä ydinvahingosta

25.4.3 Aurinkolasien ja silmälasikehyksien korvausmäärä on enintään 200 euroa.

25.4.4 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleistiloissa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 10 % kotiirtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-

irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 3 000 euroa.

25.4.5 Lämpö- ja vesilaitteistoja kohdanneet vahingot korvataan vasta kun putkisto on asianmukaisesti hyväksytty.

25.4.6 Vakuutuksesta ei korvata huolto- ja kunnossapitotöistä, vakuutetun omaisuuden hoidosta, korjauksista, teknisen tason parantamisesta tai putkiston ja laitteistojen uusimisesta aiheutuneita kustannuksia taikka kustannuksia toimintahäiriöiden poistamisesta kuten putken sulattamis- tai avaamiskustannuksia.

25.4.7 Vakuutukseen sovelletaan myös kohdissa 27.3.3 – 27.3.15 mainittuja rajoituksia.

25.4.8 Omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.5 Erikoisturva

25.5.1 Korvauksen edellytyksenä tässä vakuutusmuodossa on, että varkaus-, ilkivalta- ja sähköilmiovakuutus sekä vakuutus muuta äkillistä ja ennalta-arvaamatonta vahinkoa vastaan sisältyvät vakuutukseen.

25.5.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutus kirjassa mainittu koti-irtaimisto kohdan 23.2 mukaisesti.

25.5.3 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitussa paikassa sekä tilapäisesti enintään 3 kuukauden ajan kaikkialla maailmassa. Tällöin vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden rajana on yhteensä enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutus kirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä, myös siinä tapauksessa, että omaisuus on vakuutettu usealla tämän edun sisältävällä vakuutuksella. Tässä tarkoitettuna irtaimistona ei kuitenkaan pidetä kulkuneuvojen osia eikä varusteita kuten esim. autonavaimia.

Vakuutuksesta korvataan rahaa ja arvopapereita, jotka tilapäisesti ovat muualla kuin vakuutus kirjassa mainitussa paikassa 200 euroon saakka.

25.5.3.1 Matkatavaroiden myöhästyminen tai katoaminen
Vakuutuksesta korvataan

- välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset silloin, kun kuljettavaksi jätetty matkatavara myöhästyy vähintään 12 tuntia vakuutetun matkakohteeseen saapumisesta. Korvauksena maksetaan yhteensä enintään kohdassa 25.5.3 mainittuun vakuutusmäärän asti, enintään 68 euroa jokaista alkanutta vuorokautta ja vakuutettua kohti, kuitenkin yhteensä enintään 340 euroa henkilöä kohti.
- kadonneen matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, mikäli tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun
- matkatavaran pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset
- kohtuulliset matkalippujen, passin ja viisumin varkaudesta aiheutuneet jälleenhankinta-, matka- ja majoituskustannukset, kuitenkin enintään 255 euroa, kun kustannukset ovat aiheutuneet matkan aikana.

25.5.4 Uusarvovakuutus sisältyy tähän vakuutusmuotoon automaattisesti ilman lisäsovimusta (ks. kohta 50).

25.5.5 Koti-irtaimistoon luetaan myös lemmikkieläimet, jotka tavallisesti elävät asuinhuoneistossa, yhteensä 1 500 euroon saakka. Vakuutuksesta korvataan kuolemantapaus onnettomuuden yhteydessä tai lopettaminen onnettomuuden seurauksena. Eläimen korvauksena suoritetaan tällöin pennun hinta, kuitenkin yhteensä enintään 1 500 euroa vahinkotapausta kohti.

25.5.6 Vakuutuksesta korvataan vakuutettua omaisuutta äkillisesti ja ennalta-arvaamattomasti kohdannut vahinko.

Muun äkillisen ja ennalta-arvaamattoman vakuutusmuodon rajoitusehtokohdista poiketen vakuutuksesta korvataan:

25.5.6.1 Vakuutuksesta korvataan enintään 3 000 euroon asti vahinko, joka on aiheutunut siitä, että esine on kadonnut, kadotettu tai tahattomasti unohtunut ja tästä syystä joutunut varkauden kohteeksi.

Vahingon korvattavuuden edellytyksenä on, että vahingon tapahtumapaikka ja -ajankohta sekä olosuhteet voidaan määrittellä ja että vahinko on heti havaittu. Lisäksi edellytetään, että tarvittavat toimenpiteet on tehty kadonneen, kadotetun tai unohtetun omaisuuden jälleenyötyämiseksi.

Vahinkotapauksessa omavastuu on 50 % korvausmäärästä, kuitenkin vähintään vakuutuksenottajan valitsema vakuutus kirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu.

25.5.6.2 Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka on aiheutunut polkupyörille, hiihtovarusteille, urheiluvälineille ja -varusteille, tekstiileille sekä soittimille myös kun niitä on käytetty käyttötarkoituksensa.

Vahinkoa ei korvata jos tässä mainittua omaisuutta käytetään kilpailuissa tai niihin harjoiteltaessa.

25.5.6.3 Aurinkolasit ja silmälasikehykset korvataan ilman edellä mainittua enimmäiskorvausmäärää.

25.5.6.4 Poissa-asuminen kosteusvahinkosaneerauksen yhteydessä

Vakuutuksesta korvataan asumiseen liittyvät lisäkustannukset, jotka aiheutuvat siitä että vakuutuksenottajan vakituksena asuntona olevaa asuntoa ei voida käyttää, sen vuoksi että toisessa kuin vakuutuksenottajan asunnossa on kosteusvahinko, joka on aiheuttanut kosteusvahinkoa myös vakuutuksenottajan asunnolle. Korvaus maksetaan vakuutusehtojen kohdasta 27.3.2 poiketen, vaikka kosteusvahinkoa ei korvata näiden vakuutusehtojen kohdan 25.3 mukaan.

Korvaus maksetaan enintään 2 kuukauden ajalta sekä enintään 5 % per kuukausi koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutus kirjassa mainitusta enimmäiskorvausmäärästä. Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset kustannukset, joista vähennetään säästyneet asumiskustannukset.

25.5.7 Omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

25.5.8 Muilta osin sovelletaan kohdissa 25.4 ja 27.3.3 – 27.3.15 mainittuja rajoitusehtoja.

26 Suojeluohjeet

Suojeluohjeiden tarkoituksena on torjua uhkaavia vaaroja ja vähentää syntyviä vahinkoja.

Jos suojeleuhjeiden ja viranomaisten määräysten noudattamatta jättäminen on syy-yhteydessä vahingon syntymiseen, sen määrään tai laajuuteen, voidaan korvausta vähentää tai se evätä.

26.1 Paloturvallisuus

26.1.1 Yleinen paloturvallisuus

26.1.1.1 Tupakoiminen vuoteessa on kielletty.

26.1.1.2 Kynttilöitä ei saa polttaa sisätiloissa ilman jatkuvaa valvontaa.

26.1.1.3 Liettä ja uunia tulee valvoa käytön aikana.

26.1.1.4 Avotulen teko ja tupakointi on kielletty paikoissa, joissa säilytetään tai käsitellään helposti syttyviä aineita tai tarvikkeita.

26.1.1.5 Jäätäneitä putkia ei saa sulattaa avotulta tai lämminilmapuhallinta käyttäen.

26.1.1.6 Rakennukset ja koneet tulee pitää rakennuslain, rakentamismääräysten ja työsuojelumääräysten edellyttämässä kunnossa. Lisäksi on noudatettava viranomaisten antamia paloturvallisuusmääräyksiä ja laitteiden käyttöohjeita.

26.1.2 Lämmityslaitteet ja tulisijat

26.1.2.1 Lämpölähteitä ei saa peittää eikä vaatteita tai muita helposti syttyviä materiaaleja kuivattaa saunakiukaan yläpuolella tai välittömässä läheisyydessä tai muiden lämpölähteiden päällä.

26.1.2.2 Lämmityslaitteiden sijoittamisessa on otettava huomioon valmistajan ilmoittamat laitekohtaiset suojaetäisyydet. Riippuvat lämmitys- ja valaistuslaitteet on varustettava tarpeeksi tukevalla ripustuksella.

26.1.2.3 Tulisijat hormeineen tulee nuohota niiden laadun ja käyttötarkoituksen mukaan seuraavasti:

- kiinteällä polttoaineella tai useammilla polttoaineilla toimivat tulisijat hormeineen kerran vuodessa
- kevytöljykäyttöiset tulisijat hormeineen kerran kahdessa vuodessa
- yksityisten, muussa kuin ympärivuotisessa käytössä olevien loma-asuntojen tulisijat hormeineen kerran kolmessa vuodessa.

26.1.2.3.1 Nuohouksen saa suorittaa vain tehtävään valtuutettu nuohooja.

26.1.2.3.2 Tulisijasta poistettu tuhka tulee säilyttää palamattomassa, kannellisessa astiassa.

26.1.3 Sähkölaitteet ja -koneet

26.1.3.1 Sähkölaitteiden käytössä tulee noudattaa valmistajan antamia ohjeita. Sähköasennuksia saa tehdä vain siihen oikeutettu henkilö. Sähkölaitteiden toimintahäiriöt tulee selvittää ja korjata viipymättä.

26.1.3.2 Koneet ja laitteet on huollettava maahantuojan tai valmistajan edellyttämällä tai suosittamalla tavalla. Pakastimien ja kylmälaitteiden koneistot on puhdistettava säännöllisesti. Sähkömoottoreiden tuuletussäleiköt ja jäähdytyslaipat on pidettävä puhtaina ylikuumenemisen estämiseksi.

26.1.3.3 Sähköä ajoneuvojen ja niiden mottoreiden lämmittämiseen saa ottaa ainoastaan tätä tarkoitusta varten asennetusta, ulkona sijoitetusta, pistorasiasta. Sähköä sähkökäyttöiseen sisätilälämmittimeen saa ottaa vain autossa olevasta pistorasiasta. Sisätilälämmitin on asennettava valmistajan antamien asennusohjeiden mukaisesti.

26.1.4 Tulityöt

Tulitöillä tarkoitetaan töitä joissa käytetään hitsaus- ja polttoleikkuslaitteita, kaasupolttimia, kuumailmapuhaltimia tai vastaavia tai joissa metallia hiotaan tai työsetään siten, että syntyy kipinöitä. Tulitöillä tarkoitetaan myös katto- ja vedeneristystöitä joissa syntyy kipinöitä tai joissa käytetään tulta tai muuta lämpöä palovaaraa aiheuttaen.

26.1.4.1 Tulityöt vakituisella tulityöpaikalla

Vakituisella tulityöpaikalla tarkoitetaan erityistä tulitöiden tekemiseen varattua tai rajattua aluetta, joka on erotettu suuremmasta tilasta ja suojattu siten, että tulitöitä voidaan siinä turvallisesti tehdä.

Seuraavia suojeleuhjeita on noudatettava:

- työtilan rakenteiden on oltava joko palamattomia tai suoja-verhottuja
- työtilassa tulee olla riittävä alkusammutuskalusto, kuitenkin vähintään yksi 12 kg:n 43 A 183 B-C (A-BIII-E) teholuokan mukainen käsisammutin ja lisäksi työpaikan välittömässä läheisyydessä toinen vastaava käsisammutin tai kaksi 6 kg:n 27 A 144 B-C (A-BIII-E) teholuokan mukaista käsisammutinta
- työtilassa ei saa käsitellä tai säilyttää palavia nesteitä, eikä tila saa olla yhteydessä sellaiseen tilaan, jossa voi olla palavia kaasuja
- työtilassa ei saa olla työhön kuulumatonta palavaa tavaraa tai jätettä.

26.1.4.2 Tulityöt tilapäisellä tulityöpaikalla

Tilapäisellä tulityöpaikalla tarkoitetaan kaikkia niitä työpaikkoja, jotka eivät täytä vakituisen tulityöpaikan vaatimuksia.

Seuraavia suojeleuhjeita on noudatettava:

- vakuutetun tulee edellyttää ja tarkastaa, että ulkopuolisella urakoitsijalla, joka tekee vakuutetussa rakennuksessa tulitöitä, on voimassa oleva henkilökohtainen tulitöihin oikeutettava tulityökortti ja ennen tulityöhön ryhtymistä on syttyvät aineet ja materiaalit suojattava tai poistettava
- tilapäisellä tulityöpaikalla tulee olla riittävä alkusammutuskalusto, kuitenkin vähintään yksi 12 kg:n 43 A 183 B-C (A-BIII-E) teholuokan mukainen käsisammutin ja lisäksi työpaikan välittömässä läheisyydessä toinen vastaava käsisammutin tai kaksi 6 kg:n 27 A 144 B-C (A-BIII-E) teholuokan mukaista käsisammutinta
- tulityötä tehtäessä on järjestettävä palovartiointi työn aikana ja työn lopettamisen jälkeen vähintään kahden tunnin ajaksi.

26.1.4.3 Jos vakuutetussa rakennuksessa säilytetään tai käytetään palavia nesteitä tai nestekaasua, tulee paikalliselta paloviranomaiselta pyytää asiaa koskevat ohjeet ja noudattaa niitä.

26.1.4.4 Moottoriajoneuvosuojassa ei saa tehdä korjaustöitä, joissa käytetään avotulta, avoliekkiä, hehkuvia tai kipinöiviä laitteita, ellei ajoneuvosuoja ole hyväksytty vakituisesti tulityöpaikaksi.

26.2 Murto- ja varkausvahinkojen torjuminen

26.2.1 Irtaimiston säilytystilojen ikkunoiden, ovien ja muiden aukkojen tulee murtautumisen ja varkauden varalta olla suojaavasti suljetut. Vakuutetun tulee muutoinkin ryhtyä kohtuullisiin

suojelutoimenpiteisiin vakuutetun omaisuuden arvon ja säilytyspaikan olosuhteet huomioon ottaen. Yleistiloissa, kellari, ja vinttikomeroissa sekä säilytystiloissa ei saa säilyttää varkaudelle altista omaisuutta.

26.2.2 Lukitun asunnon tai säilytystilan avainta ei saa jättää tai piilottaa näiden läheisyyteen.

26.2.3 Vakuutettua koti-irtaimistoa ei saa, polkupyörää ja tavanomaisesti piha-alueella pidettäviä tavanomaisia puutarhakalusteita lukuun ottamatta, säilyttää ulkona, vaan lukitussa säilytystilassa.

26.2.4 Polkupyörän tulee varauden varalta olla lukittuna asianmukaisella lukolla. Pyörää ei saa pidemmäksi aikaa jättää ulos muuhun kuin kotiin liittyvään säilytyspaikkaan.

26.2.5 Ampuma-aseet ja -tarvikkeet tulee säilyttää niille tarkoitettussa lukitussa asekaapissa.

26.2.6 Varkausvahingon välttämiseksi on mukana olevaa omaisuutta pidettävä välittömässä läheisyydessä ja jatkuvan silmälläpidon ja tarkkailun alaisena.

26.2.7 Yksittäisiä esineitä, laitteita tai kokoelmia ja varusteita, joiden arvo ylittää 340 euroa, ei saa päiväsaikaan säilyttää ohikulkijoiden nähtävissä tai jättää yöaikana tai yöksi ajoneuvoon, asumattomaan matkailu- tai muuhun perävaunuun tai veneeseen. Cd-levyjä ja vastaavia tallenteita korvataan enintään 10 kappaletta.

26.2.8 Pankki-, luotto- tai vastaavaa maksukorttia ja siihen liittyvää tunnuslukua pitää säilyttää erikseen siten, ettei ulkopuolisen ole mahdollista saada niitä molempia haltuunsa.

26.2.9 Veneen, soutuveneen, purjehdusjollan ja kanootin on oltava lukittuna kettingillä ja terässankaisella riippulukolla tai säilössä lukitussa tilassa. Moottorin ja varusteiden on oltava lukituina, säilössä lukitussa tilassa tai asennettuina kiinteästi veneeseen siten, että niiden irrottaminen on mahdollista vain työkaluja käyttäen.

26.2.10 Moottorin polttoainetta ei saa säilyttää veneessä irrallisissa muoviasioissa. Irrallisia moottorin polttoainesäiliöitä ei saa täyttää veneessä.

26.3 Vuotovahinkojen ja luonnonilmiövahinkojen torjuminen

26.3.1 Vakuutuksenottajan tulee hoitaa huolellisesti vakuutuksen kohteena olevaa johtoverkkoa ja suojella sitä jäätymiseltä. Rakennuksen pääasiallisena lämmönlähteenä ei talvikautena voida pitää ilmalämpöpumppua tai muuta tilapäiseen lämmitykseen tarkoitettua menetelmää. Johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä, kun rakennus jätetään kylmänä vuodenaikana ilman riittävää lämmitystä ja valvontaa yli viikoksi.

26.3.2 Pesu- ja astianpesukoneita tulee valvoa käytön aikana. Koneen sulkuventtiili tulee olla suljettuna kun konetta ei käytetä. Laitteen liitännät tulee tehdä paikallisen vesilaitoksen ja laitevalmistajan ohjeiden mukaisesti.

26.3.3 Ulkokatto, kattokaivot ja räystäät on vuosittain tarkastettava ja tarvittaessa huollettava.

26.3.4 Lämminvesivaraajat ja paisunta-astiat tulee pyrkiä sijoittamaan tilaan, jossa on lattiakaivo tai muutoin järjestää ylivuotovesien poistaminen viemäriverkostoon.

26.3.5 Kellarikerroksessa säilytettävä tavara tulee sijoittaa telineelle vähintään 10 cm korkeudelle lattiapinnasta. Kellarikerroksella tarkoitetaan kerrostilaa, jonka lattia sijaitsee kokonaan tai osittain vähintään yhden metrin maapinnan alapuolella. Jos rakennuksessa on tämän määritelmän mukaisesti useampia kellarikerroksia, sovelletaan tätä suojeluohjetta ainoastaan kaikkein alimpaan niistä.

26.3.6 Sade- ja sulamisvesien eli hulevesien kulkeutuminen rakennukseen on estettävä vesieristyksin ja näiden vesien poistojärjestelmillä, joita ovat mm. rakennuksesta pois päin olevat pihaan kallistukset, salaojat, ojat ja sadevesikaivot sekä pumppaamot.

26.3.7 Tontti ja rakennuspaikka ovat liitettävä kunnalliseen hulevesiverkostoon, mikäli sellainen on alueella.

26.3.8 Tontin ja rakennuspaikan ojat ja salaojat on pidettävä toimintakunnossa. Toimintakunto on tarkastettava vuosittain.

26.3.9 Viemärijärjestelmä on pidettävä toimintakunnossa ja viemäripumppujen kunnossapidosta on huolehdittava.

26.4 Öljysäiliön tai -laitteiston aiheuttamien vuotovahinkojen torjuminen

26.4.1 Öljysäiliössä tulee olla tunnuskilpi, jossa mm. säiliön ikä on ilmoitettu.

26.4.2 Tärkeillä pohjavesialueilla öljysäiliö, joka on sijoitettu maan alle tai maan päälle on tarkastettava ensimmäisen kerran kymmenen vuoden kuluessa käyttöönottamisesta. Öljysäiliön määräaikaistarkastuksen saa suorittaa vain Turvatekniikan keskuksen (TUKES) hyväksymä tarkastusliike tai -laitos. Tarkastuksesta on laadittava pöytäkirja, johon merkitään mm. säiliön luokitus ja sen mukainen määräaikaistarkastusväli. Tarkastuspöytäkirja on annettava kunnan pelastuslaitokselle sekä vakuutuksenottajalle tiedoksi.

Öljysäiliön ylitäytönestimen (on oltava elektronisesti toimiva) ja ilmaputken (on oltava läpimitaltaan vähintään 50 mm) on oltava voimassa olevien säädösten mukaiset.

Pohjavesialueen ulkopuolella öljysäiliö, joka on sijoitettu maan alle, maan päälle ulkona tai sisätiloihin on tarkastettava vähintään kymmenen vuoden välein.

Öljypoltin, imu- ja tyhjennusletkuineen, on huollettava ja tarkastettava viranomaisten hyväksymällä tarkastusyrityksellä kahden vuoden välein. Tarkastuksen yhteydessä huomatuat viat ja puutteet tulee selvittää ja korjata välittömästi.

26.4.3 Kun öljysäiliö poistetaan käytöstä, se on välittömästi tyhjennettävä öljystä ja öljyisestä jätteestä, laitteistot on tehtävä vaarattomiksi ja täyttöputki on välittömästi tulpattava.

26.5 Muut suojaustoimenpiteet

26.5.1 Vakuutuksenottajan tulee noudattaa esineen hoidossa ja käytössä normaalia huolellisuutta sekä vakuutuksen kohteena olevan irtaimen esineen valmistajan tai maahantuojan antamia käyttöohjeita.

26.5.2 Ohjelmista ja käyttöjärjestelmistä on oltava alkuperäiskappaleet. Tiedot ja tiedostot pitää turvata ainakin kahdella jatkuvasti päivitetyllä turvakopiolla. Turvakopiot pitää säilyttää erillään muista näytteistä paloturvallisessa turva-arkistossa tai paloturvallisessa tiedostokaapissa siten, ettei turvakopio eivätkä

muut näytteet vahingoitu samassa vahinkotapahtumassa. Tuhoutuneet tai menetetyt ohjelmat, käyttöjärjestelmät, tiedot ja tiedostot on voitava vahingon jälkeen palauttaa korjattuun tai vaihdettuun laitteeseen toimivaksi kokonaisuudeksi.

26.5.3 Rakennus- ja korjaustöiden yhteydessä on, ennen kaivutöiden aloittamista, selvittävät työalueella olevien kaapelien ja putkien sijainti.

26.5.4 Mikäli rakennus- ja korjaustöissä suoritetaan tulitöitä, tulee tällöin noudattaa kyseisiä tulityöohjeita. Rakennustyömaalla käytettävissä lämmityslaitteissa tulee noudattaa laitteen valmistajan ilmoittamia käyttöohjeita.

26.6 Lisäksi on noudatettava viranomaisten määräyksiä ja vakuutuskirjaan liitetyjä erillisiä suojeleohjeita.

27 Arvioimis- ja korvaussäännökset

27.1 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

27.1.1 Jälleenhankinta-arvo

Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen tarvittavaa rahamäärää.

Omaisuuden jälleenhankinta-arvo vahinkohetkellä voi olla suurempi tai pienempi kuin hankintahetkellä ollut arvo.

27.1.2 Päivänarvo

Päivänarvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, omaisuuden arvon vähentyminen iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun vastaavan seikan johdosta.

Päivänarvoa määritettäessä on otettava huomioon myös omaisuuden käyttökelpoisuuden aleneminen paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, kuten harjoitetun elinkeinotoiminnan lakkaamisen tai muun sellaisen seikan vuoksi.

Paikkakunnan muuttuneita olosuhteita ei kuitenkaan oteta huomioon rakennuksen päivänarvoa määritettäessä, kun rakennus korjataan entiselleen tai tuhoutuneen rakennuksen tilalle pystytetään uusi rakennus samalle tontille.

Irtaimiston osalta päivänarvolla tarkoitetaan vakuutetun omaisuuden käteismyyntihintaa vahinkohetkellä, eli sitä hintaa, mikä esineellä olisi ollut myytäessä se vahinkohetkellä käytettyjen esineiden markkinoilla.

27.1.3 Vakuutusarvo

Omaisuuden, vahingon ja korvauksen määrän arvioimisen perustana on omaisuuden vakuutusarvo.

Omaisuuden vakuutusarvo on sen jälleenhankinta-arvo, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan.

Omaisuuden vakuutusarvo on kuitenkin päivänarvo, kun omaisuuden päivänarvo on alle 50 % jälleenhankinta-arvosta.

27.1.4 Täysarvo

Mikäli vakuutuksen kohteen vakuutusmääräksi on merkitty täysarvo, on vakuutuksen kohde aina vakuutettu vakuutusarvostaan. Korvauksena maksetaan omaisuuden jälleenhankinta- tai päivänarvon mukainen vahingon määrä.

27.1.5 Vakuutusmäärä

Omaisuuden vakuutusmäärällä tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka kullekin omaisuuserälle on merkitty vakuutuskirjaan tai laskettu indeksiehdon mukaan.

27.1.5.1 Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa pienempi, omaisuus on alivakuutettu, jolloin vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa omavastuun määrällä vähennetystä vahingon määrästä kuin vakuutusmäärän ja vakuutusarvon suhde osoittaa.

27.1.5.2 Jos vakuutusmäärä on vakuutusarvoa suurempi, omaisuus on ylivakuutettu, jolloin vakuutuksesta korvataan omavastuulla vähennetty vahingon määrä.

27.1.5.3 Jos rakennuksen todellinen kerrosala on vakuutuskirjassa mainittua kerrosalaa suurempi, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa omavastuun määrällä vähennetystä vahingon määrästä kuin vakuutuskirjassa mainitun kerrosalan ja todellisen kerrosalan välinen suhde osoittaa.

Kerrosalalla tarkoitetaan rakennuksen ulkomittojen mukaista pinta-alaa. Se lasketaan jokaisesta kerroksesta ja summataan yhteen. Kerrosalaan lasketaan sekä kylmät että lämpimät tilat. Rakennuksen kerrosalaan luetaan kerrosten pinta-alat ja se ullakon tai kellarikerrosten ala, jossa on asuin- tai työhuoneita tai muita rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisia tiloja. Ylimmässä kerroksessa kerrosalaan lasketaan vain yli 1,6 m korkeat osat tiloista. Rakennuksen avoimet osat, kuten avokatokset ja -kuistit eivät kuulu kerrosalaan, ellei niiden yhteenlaskettu pinta-ala ylitä rakennuksen muun osan pinta-alaa. Todellinen kerrosala lasketaan RT-kortissa 12-10277 annetun määritelmän mukaan.

27.1.5.4 Sisustettu ja sisustamaton tila

Sisustetulla tilalla tarkoitetaan eristettyä tilaa tai tilaa, jossa sisäpinnat ovat käsitellyt ja niissä on pintamateriaalia. Sisustettuja tiloja ovat esim. keittiö, olohuone ja makuuhuone. Sisustetut tilat voivat olla lämpimät tai kylmät, ne voivat olla eristämättömät, mutta niissä on kuitenkin pintamateriaalia, esim. kuisti ja ullakko. Kellari jossa on sauna ja kosteat tilat ovat sisustettua tilaa.

Pintamateriaalit sisustetussa tilassa ovat esimerkiksi:

Seinät:

- höyrynsulkumuovi, esim. muovi, tervapaperi
- seinälevyt, esim. kipsilevyt, lastulevyt
- tapettia, kaakelia, maalattua pintaa
- maalatut pestyt tiiliseinät

Lattiat:

- Parketti, korkki, muovi, klinkkeri, laminaatti jne.

Katto:

- Paneeli, maalattu pinta jne.

Sisustamattomalla tilalla tarkoitetaan tilaa, jossa ei ole pintamateriaalia. Sisustamaton tila voi olla kylmä tai lämmin, kuten esim. kellari ja ullakko, jossa ei ole pintamateriaalia. Pannuhuone ja autotalli katsotaan olevan sisustamattomia tiloja kuten myös varastotilat.

Sisustamattomassa tilassa, jossa ei ole pintamateriaalia, pinnat ovat esimerkiksi:

Seinät:

- betoni ja eristysmateriaali näkyvillä

Lattia:

- betoni, lastulevy, kipsilevy jne.

Katto:

- kattotuolit ja eristysmateriaali näkyvillä.

27.1.6 Enimmäiskorvausmäärä

Enimmäiskorvausmäärällä tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka kullekin omaisuuserälle on merkitty vakuutuskirjaan tai laskettu indeksiehdon mukaan.

Irtaimiston täysarvovakuutuksessa vakuutusmaksu ja enimmäiskorvausmäärä lasketaan asuinpinta-alan mukaan.

27.1.6.1 Jos todellinen asuinpinta-ala on vakuutuskirjassa mainittua pinta-alaa suurempi, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa omavastuun määrällä vähennetystä vahingon määrästä kuin vakuutuskirjassa mainitun asuinpinta-alan ja todellisen asuinpinta-alan välinen suhde osoittaa.

Asuinpinta-alalla tarkoitetaan asunnon sisäseiniin rajoittuvaa pinta-alaa. Se lasketaan asunnon jokaisesta kerroksesta ja summataan yhteen. Asuinpinta-alan lasketaan mm. asuinhuoneet, käytävät, aputilojen (kodinhoitotilan, vaatehuoneen tms.), kylpy-, askartelu- ja takkahuoneen, huoneistokohtaisen saunan sekä pesu- ja pukuhuoneen pinta-ala. Muussa kuin asuinkäytössä olevat tilat eivät kuulu asuinpinta-alaan. Näitä ovat mm. autotallit, kalustamattomassa pohjakerroksessa olevat saunatilat, kylmät varastotilat, parvekkeet, kuistit, vilpolat, tuulikaapit sekä ullakko- tai kellaritilat, joita ei käytetä asumiseen.

27.1.7 Ensivastuu

Ensivastuumäärä on vakuutuskirjaan merkitty, vakuutuksen kohteelle sovitto vakuutusmäärä.

Ensivastuuta käytetään, kun omaisuudelle ei voi määritellä jälleenhankinta-arvoa tai päivänarvoa tai kun sovitun enimmäiskorvausmäärän käyttö on muutoin perusteltua. Jos vakuutusmäärä on ensivastuu, vakuutusmäärän ei tarvitse vastata omaisuuden arvoa.

27.1.8 Jäännösarvo

Omaisuden jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vahinkotapahtuman jälkeen arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin välittömästi ennen vahinkotapahtumaa.

27.2 Vahingon määrä

Vahinkotapahtuman sattuessa omaisuuden vakuutusarvo määritetään ja vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

27.2.1 Vahingon määrän arvioinnin perustana on myös omaisuuden jäännösarvo, jolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vahinkotapahtuman jälkeen arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin välittömästi ennen vahinkotapahtumaa.

27.3 Korvauksen laajuus

27.3.1 Vakuutuksesta korvataan vakuutuskauden aikana vakuutuksen kohteelle aiheutunut, äkillisestä ja ennalta-arvaamattomasta ulkoisesta tapahtumasta johtuva suoranainen esinevahinko. Esinevahingossa vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty tai indeksiehdon mukaisesti tarkistettu omaisuuden vakuutusmäärä tai enimmäiskorvausmäärä. Arvonalennusta ei korvata.

27.3.2 Suoranaisen esinevahingon lisäksi vakuutuksesta korvataan

- lisäkustannukset, jotka vakuutetulle aiheutuvat siitä, että asuntoa ei voida kokonaan tai osittain käyttää kohdassa 25 mainittujen vahinkotapahtumien johdosta; nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin. Asunnon käyttämiseen liittyvistä lisäkustannuksista suoritetaan korvauksena enintään 1 % kuukaudessa asuinrakennuksen vakuutusmäärästä enintään kuuden kuukauden ajalta sekä enintään 5 % kuukaudessa vakuutuskirjaan merkitystä koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai enimmäiskorvausmäärästä enintään kuuden kuukauden ajalta. Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon todelliset kustannukset, joista vähennetään säästyneet asumiskustannukset. Korvauksesta vähennetään omavastuu 10 % korvattavista kustannuksista,

kuitenkin vähintään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu.

- kohtuulliset kustannukset, jotka vakuutuksenottajalle aiheutuvat sattuneen tai välittömästi uhkaavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta; nämä kustannukset korvataan, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.
- viranomaisten rakennusta koskevista pakottavista määräyksistä aiheutuvat kohtuulliset lisäkustannukset, kuitenkin enintään 10 % rakennusvahingon määrästä. Kokonaiskorvauksen ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty tai indeksiehdon mukaan tarkistettu rakennuksen vakuutusmäärä.

27.3.3 Vakuutuksesta ei korvata vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä eikä matkakuluja.

27.3.4 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka johtuu shekkilomakkeiden, arvopapereiden tai luotto- tai pankkikorttien tai vastaavan väärinkäytöstä. Vakuutuksesta ei myöskään korvata verkkokaupan yhteydessä tapahtunutta petosta tai vahinkoa.

27.3.5 Arvonvähennyistä tai vahinkoa joka ei vaikuta esineen käytökelpoisuuteen ei korvata.

27.3.6 Pihamaalle tai puutarhalle aiheutunut vahinko korvataan niiden kunnostamiskustannusten mukaan 10 000 euroon saakka, ellei muuta ole sovittu ja siitä tehty merkintä vakuutuskirjaan. Pensaiden, kasvillisuuden ja puiden, joiden vallitseva korkeus on alle 7 metriä, osalta korvataan uusien taimien hankintakustannukset, edellyttäen että näitä taimia on normaalisti kaupan Suomessa. Puut, jotka sijaitsevat yli 50 metrin etäisyydellä vakuutetusta rakennuksesta eivät ole vakuutuksen kohteena. Vakuutuksesta korvataan palon, myrskyn tai salamaniskun aiheuttama vahinko puulle, joka sijaitsee alle 50 metrin etäisyydellä vakuutetusta rakennuksesta ja jonka vallitseva korkeus on yli 7 metriä, enimmillään 150 euroa/vahingoittunut puu. Vakuutuksesta ei korvata kuljetuskustannuksia.

27.3.7 Lemmikkieläinten kohdalla korvataan ainoastaan kuolemantapaus onnettomuuden yhteydessä tai lopettaminen onnettomuuden seurauksena. Eläimen korvauksena suoritetaan tällöin pennun hinta, kuitenkin yhteensä enintään 850 euroa vahinkotapausta kohti.

27.3.8 Kellari- tai vinttikomeroissa, säilytystiloissa ja yleistiloissa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 10 % koti-irtaimiston vakuutusmäärästä tai vakuutuskirjassa mainitusta koti-irtaimiston enimmäiskorvausmäärästä. Ajoneuvossa säilytettävän irtaimiston vahingonkorvaus on enintään 3 000 euroa.

27.3.9 Kustannukset lukkojärjestelmän muutoksesta tai lukon vaihtamisesta korvataan ainoastaan siinä tapauksessa, että avain on saatu murron, varkauden tai ryöstön yhteydessä. Kustannuksista tehdään vuotuinen 5 %:n vähennys toisesta käyttövuodesta alkaen.

27.3.10 Vakuutuksesta ei korvata sellaisia vahinkoja, jotka korvataan erityislain, takuun tai muun vakuutuksen nojalla.

27.3.11 Vakuutuksesta ei korvata huolto- ja kunnossapitotöistä, vakuutetun omaisuuden hoidosta, korjauksista, teknisen tason parantamisesta tai putkiston ja laitteistojen uusimisesta aiheutuneita kustannuksia taikka kustannuksia toimintahäiriöiden poistamisesta kuten putken sulattamis- tai avaamiskustannuksia.

27.3.12 Vakuutuksesta ei korvata tiedontallennusvälineiden sisälön uudelleenluonnista aiheutuvia kustannuksia, eikä myöskään haittaohjelmasta, kuten tietokoneviruksesta aiheutunutta vahinkoa.

27.3.13 Vakuutuksesta ei korvata postilähetyksenä tai muuna erillisenä rahtina toimitetulle omaisuudelle kuljetuksen aikana sattuvia vahinkoja.

27.3.14 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut petoksesta, kavalluksesta tai vastaavanlaisesta vilpillisestä menettelystä tai sopimuksen rikkomisesta tai vuokralaisen tahallisuudesta tai törkeästä huolimattomuudesta.

27.3.15 Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle rakennukselle tai siellä olevalle irtaimistolle aiheutuvia vahinkoja, siltä osin kuin vahinko aiheutuu rakennukselle, joka on rakennettu ilman laissa säädettyä lupaa tai myönnetyn luvan vastaisesti tai jos vahinko on seurausta rakennusajankohdan mukaisten säädösten, määräysten tai hyvän rakennustavan vastaisesta rakentamisesta taikka suunnittelu-, perustamis- tai rakennusvirheestä.

27.4 Korvauksen laskeminen ja suorittaminen

27.4.1 Omavastuu

27.4.1.1 Korvattavan vahingon määrästä vähennetään jokaisessa vahinkotapauksessa vakuutuksenottajan valitsema vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu.

27.4.1.2 Jos vahinkoa korvataan usean vakuutuskohteen perusteella ja niissä on erilaiset omavastuut, vähennetään suurin valittu omavastuu.

27.4.1.3 Rakennuksen ollessa rakenteilla tai peruskorjattavana on vakuutuksenottajan omavastuu vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityn perusomavastuun viisinkertainen määrä.

27.4.1.4 Rakennuksen vahingoitessa 10 vuotta tai vanhempien lämpö- ja vesilaitteistoja kohdanneen vahingon seurauksena on vakuutuksenottajalla omavastuu joka vastaa vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityn perusomavastuun kaksinkertaista määrää. Laitteiden ollessa 20 vuotta tai vanhempia on omavastuu perusomavastuun viisinkertainen määrä ja laitteiden ollessa 30 vuotta tai vanhempia on omavastuu perusomavastuun kymmenkertainen määrä.

27.4.1.5 Jos vahinko on seuraus palovaarallisten tulitöiden suorittamisesta, omavastuu on vakuutuskirjassa tai uudistuskuitissa mainitun perusomavastuun viisinkertainen määrä.

27.4.1.6 Poikkeuksellisesta tulvasta aiheutuneista vahingoista vähennetään vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityn perusomavastuun kymmenkertainen määrä, kuitenkin vähintään vakuutuskohteelle valittu omavastuu.

27.4.1.7 Jos omavastuu lasketaan kohtien 27.4.1.3 - 27.4.1.6 mukaisesti, lähtökohtana on vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty perusomavastuu, kuitenkin vähintään vakuutuskohteelle valittu omavastuu.

27.4.1.8 Varkausvahingossa ei vähennetä omavastuuta, mikäli murto on tehty hyväksytyllä varmuuslukolla lukitun oven kautta tai jos hyväksytty murtohälytyslaitteisto on toiminut asianmukaisesti.

27.4.1.9 Korvattavista lisäkustannuksista, jotka vakuutetulle aiheutuvat siitä, että asuntoa ei voida kokonaan tai osittain käyttää korvattavan vahinkotapahtuman johdosta, vähennetään omavastuu 10 %, kuitenkin vähintään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu.

27.4.2 Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus

Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan saadaan, kun omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vähennetään jäännösarvo.

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, vahingon määränä pidetään korjauskustannuksia, ikävähennykset kuitenkin huomioiden. Korvauksen määrä jälleenhankinta-arvon mukaan on vahingon määrä mahdollisia ikävähennyksiä huomioonottaen sekä vähennettynä omavastuulla. Jos jälleenhankitun tai korjatun omaisuuden arvo on vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankinta-arvoa suurempi, ei ylimenevää osaa oteta huomioon korvausta laskettaessa (ks. kohta 27.1.5).

Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingonkorvauksen määrä on vastaavan, vahinkohetkellä samassa kunnossa olleen omaisuuden hankintahinta.

Kun valokuvat, filmit, disketit, kotona tehty ruoka ja näihin verrattavissa oleva omaisuus vahingoittuu, vahingonkorvauksen määrä on markkina-arvo tai muussa tapauksessa raaka-aineiden jälleenhankinta-arvo.

Vahingonkorvauksessa huomioidaan iästä, kulutuksesta, vähennyksestä käyttökelpoisuudesta ja tuotekehityksestä johtuva arvonalennus.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus edellyttää, että vahingoittunut omaisuus kahden vuoden kuluessa vahinkotapahtumasta joko korjataan tai että samalle tontille tai tilalle rakennetaan, taikka irtaimen omaisuuden sijalle hankitaan uutta samanlaatuista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisen toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään edellä mainittuun aikaan.

Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus suoritetaan kahdessa erässä. Ensin suoritetaan päivänarvon mukainen korvaus, jota laskettaessa käytetään vakuutusarvona omaisuuden päivänarvoa. Lisäkorvaus, joka on jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisen korvausten erotus, suoritetaan, kun vakuutusyhtiö on saanut selvityksen edellä mainituista jälleenhankintatoimenpiteistä.

Jos vahingon jälkeen jäljelle jääneitä rakennusosia rakennuslain tai tielain säännösten perusteella, voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi ei voida käyttää hyväksi rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoonsa, korvaukseen lisätään näin syntynyt jäännösarvon alentuminen. Arvon alentuminen lasketaan siten, että kohdan 27.2.1 mukaisesta jäännösarvosta vähennetään se hinta, joka jäljelle jääneistä rakennusosista voidaan saada, kun ne myydään pois siirrettäviksi. Vakuutuksenottajan tulee esittää selvitys siitä, että rakennuskielto tai rakentamisrajoitus on voimassa ja jos vakuutusyhtiö niin pyytää, hakea poikkeusta niistä rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon sekä, jollei lupaa myönnetä, hakea muutosta päätökseen. Vakuutuksenottajan tulee vakuutusyhtiön pyynnöstä valtuuttaa vakuutusyhtiö edustamaan häntä poikkeuksen hakemista koskevassa asiassa.

27.4.3 Päivänarvon mukainen korvaus

Vahingon määrä päivänarvon mukaan saadaan laskemalla jälleenhankinta-arvon mukaisesta vahingosta niin suuri osa kuin päivänarvon ja jälleenhankinta-arvon välinen suhde osoittaa. Korvauksen määrä päivänarvon mukaan on vahingon määrä vähennettynä omavastuulla.

27.4.4 Ensivastuun mukainen korvaus

Jos vakuutusmäärä on ensivastuun määrä, korvauksen määrä on vahingon määrä vähennettynä mahdollisilla vähennyksillä ja omavastuulla.

Korvauksen määrä on kuitenkin enintään sovittu ensivastuun määrä.

27.5 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

27.5.1 Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemesta uudelleen rakennuttaa, hankkia tai korjauttaa vahingoittunut omaisuus.

27.5.2 Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

27.5.3 Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Vakuutusyhtiöllä on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin ennen vahinkotapahumaa.

27.5.4 Jos korvausta suoritetaan sellaisesta rakennuksesta tai kiinteistöstä, johon on vahvistettu kiinteistökiinnitys, kiinteistön omistajalla on oikeus nostaa vakuutuskorvaus (MK 17:8), jos

- hän on kohtuullisessa ajassa korjannut vahingon
- hän on asettanut vakuuden siitä, että korvaus käytetään vahingoittuneen kiinteistön uudistamiseen tai korjaamiseen
- korvauksen määrä on kiinteistön arvoon verrattuna vähäinen tai
- on ilmeistä, että korvauksen nostaminen ei heikennä velkojan mahdollisuutta saada suoritus saamisestaan.

27.5.5 Vahingon johdosta vakuutusmäärä vähenee korvauksen määrällä.

Vakuutusyhtiön velvollisuus on korvauspäätöksen yhteydessä ilmoittaa vakuutuksenottajalle vakuutusmäärän vähentämisestä vahingon johdosta.

27.6 Indeksiehdot

27.6.1 Vakuutusmäärän ja -maksun indeksiehto

Vakuutusmäärä ja vakuutus kirjassa mainittu enimmäiskorvausmäärä on sidottu vakuutus kirjassa mainittuun indeksiin seuraavia sääntöjä noudattaen.

Perusindeksi on ensimmäisen vakuutuskauden edeltäneen vuoden lokakuun indeksi. Tarkistusindeksi on vakuutus kirjaan merkittyä vakuutuskauden alkamiskuukautta edeltäneen kalenterivuoden lokakuun indeksi.

Tarkistusajankohta on vakuutuskauden alkamispäivä, jolloin vakuutus kirjaan merkittyä vakuutusmäärää tarkistetaan yhtä monta prosenttia kuin tarkistusindeksi poikkeaa perusindeksistä. Tarkistusajankohdasta lukien erääntyvät vakuutusmaksut muutetaan tarkistettua vakuutusmäärää vastaavasti.

Mikäli indeksiluku on negatiivinen, yllämainittua tarkistusta ei tehdä.

27.6.2 Omavastuun indeksiehto

Omavastuu on sidottu kuluttajahintaindeksiin seuraavia sääntöjä noudattaen:

Perusindeksi on vakuutuksen alkamisvuotta edeltäneen vuoden lokakuun kuluttajahintaindeksi.

Tarkistusindeksi on vakuutus kirjaan tai uudistuskuittiin merkityn vakuutuskauden alkamiskuukautta edeltäneen kalenterivuoden lokakuun kuluttajahintaindeksi.

Tarkistusajankohta on vakuutuskauden alkamispäivä. Seuraavan vakuutuskauden omavastuu on yhtä monta prosenttia vakuutus kirjaan merkitystä omavastuusta kuin tarkistusindeksi on perusindeksistä. Mikäli indeksiluku on negatiivinen, yllämainittua tarkistusta ei tehdä.

27.7 Ikävähennystaulukko

Esine	vapaat		Uusarvovakuutus	
	vuodet	%	vapaat	%
keskuslämmityskattila	4	6 %		
lämmönvaihtimet	4	6 %		
sähkölämmityslaitteistot ja lämminvesivaraajat	4	6 %		
kompressoriyksiköt	4	6 %		
maalaiset teräsöljysäiliöt ja teräsjätevesisäiliöt ilman teräsbetonista suoja-allasta	4	6 %		
maalaiset lasikuituöljysäiliöt ja lasikuitujätevesisäiliöt tai lasikuidulla päällystetyt teräsöljysäiliöt ja teräsjätevesisäiliöt ilman teräsbetonista suoja-allasta	4	6 %		
öljysäiliöt rakennuksessa tai maassa varustettuna teräsbetonisella suoja-altaalla	4	6 %		
jätevesiviemäri- ja käyttövesiputkistot	4	3 %		
muut putkistot ja laitteistot	4	3 %		
ilmastointi- ja kylmäkoneistot	4	6 %		
käyttövesipumput	4	6 %		
ilma- ja ilmavesilämpöpumput	4	6 %		
keskuspölynimuri	4	6 %		
jätevesilaitteistot ja puhdistamot	4	6 %		
kotielektroniikka, talouskoneet, työkalut	1	10 %	5	10 %
optiset laitteet, silmälasit	1	10 %	5	10 %
urheiluvälineet ja -varusteet	1	20 %	5	20 %
polkupyörät ja lastenvaunut	1	10 %	5	10 %
vaatteet, tekstiilit	1	10 %	5	10 %
matkapuhelimet	1	20 %	5	pvarvo
atk-laitteet	1	20 %	5	pvarvo
huonekalut		pvarvo	5	pvarvo
pienvene, veneen moottori, soutuvene, purjehdusjolla, kanootti		pvarvo	5	pvarvo

Vähennys lasketaan kertomalla ikävähennysprosentti omaisuuden käyttöönottovuosilla, josta on vähennetty taulukossa mainittu vapaiden vuosien määrä.

Vaatteiden ja tekstiilien korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista tehdään vuotuinen vähennys yllä olevan taulukon mukaan kun vahinko on kohdannut yksittäisiä esineitä. Näissä tapauksissa huonekaluja kohdanneita vahinkoja korvataan päivänarvon mukaan.

Päivänarvolla tarkoitetaan tässä vakuutetun omaisuuden käteismyyntihintaa vahinkohetkellä, eli sitä hintaa, mikä esineellä olisi ollut myytäessä se vahinkohetkellä käytettyjen esineiden markkinoilla (kts kohta 27.1.2).

30 Vastuuvakuutus

31 Vakuutuksen tarkoitus

Yksityishenkilön vastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa 34 mainitut henkilö- ja esinevahingot sekä näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

32 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Vakuutuksenottajan kuoltua muiden vakuutettujen asema säilyy yllä mainituin edellytyksin kunnes pesä on jaettu.

33 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa sekä matkan aikana näiden maiden välillä. Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan ulkopuolella vastuuvakuutus on voimassa enintään kolmen kuukauden pituisella matkalla.

34 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

34.1 Korvattavat vahingot

34.1.1 Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä toiselle aiheutettu, vakuutuksen voimassaoloaikana todettu äkillinen ja ennalta arvaamaton henkilö- ja esinevahinko, josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Vahinkoa pidetään äkillisenä, kun se on aiheutettu äkillisesti ja vahinko (vaurio) todetaan kuuden (6) kuukauden sisällä vahingon aiheuttamisesta.

34.1.2 Vahinko, jonka aiheuttaa lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena, korvataan siinä laajuudessa kuin jos sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttämän alimman iän. Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku muu on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu lasta vahingon tapahtumahetkellä hoitaneelle henkilölle.

34.1.3 Poiketen yleisten sopimusehtojen kohdasta 7.1 vakuutus korvaa alle 12-vuotiaan lapsen tahallaankin aiheuttaman vahingon.

34.1.4 Vakuutuksenottajan koiran puremalla aiheuttama henkilövahinko ja vahinko, jonka perheen koira aiheuttaa välittömässä yhteentörmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa korvataan tuottamuksesta riippumatta.

34.2 Rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

34.2.1 vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle
- vakuutetun työntekijälle tai häneen rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

34.2.2 vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutetun hallussa, lainassa,

vuokrattuna tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä (ks. kohta 23.2).

Vakuutukseen sisältyy kuitenkin korvausvelvollisuus, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä asuntona käytetyn hotelli-, vuokra- tai osakehuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta, ei kuitenkaan huoneiston huonosta hoidosta tai kulumisesta.

34.2.3 vahinkoa, joka aiheutuu vakuutetun ja hänen perheensä asuntona käytetyn osakehuoneiston tai vuokra-asunnon kiinteälle sisustukselle. Asuinhuoneiston kiinteällä sisustuksella tarkoitetaan asunto-osakeyhtiölain 809/1991 78 §:n 2-4 momenttien tai vastaavan myöhemmän lain mukaista osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevaa omaisuutta sekä huoneistossa tehtyjä sisustus- ja parannustoita (ks. kohta 23.3).

34.2.4 vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun valmistettavana, asennettavana, korjattavana, kuljettavana, säilytettävänä taikka muulla tavoin käsiteltävänä, käytettävänä tai huolehdittavana.

34.2.5 vahinkoa, josta vakuutettu on vastuussa kiinteistön omistajana tai haltijana, paitsi jos enin osa kiinteistöstä on vakuutetun ja hänen perheensä käytössä asuntona.

34.2.6 vahinkoa, jota koskeva korvausvastuu perustuu yksinomaan sopimukseen, sitoumukseen, lupaukseen tai takuuseen, tai muuhun sitoumukseen jos korvausvastuu ilman tätä sitoumusta ei olisi ollut käsillä.

34.2.7 vahinkoa, joka rakennus- tai peruskorjaustyön yhteydessä kohtaa putkistoja tai kaapeleita, ellei vakuutuksenottaja ole hankkinut ja työohjeena käyttänyt työmaata koskevia kaapeli- ja putkistokarttoja.

34.2.8 vahinkoa, joka aiheutuu

- purjevereen, rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käyttämisestä
- vesiskooterin käyttämisestä
- ilma-aluksen käyttämisestä
- moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain mukaiseen liikenteeseen käyttämisestä.

34.2.9 vahinkoa, joka aiheutuu

- tärinästä, melusta, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta sen kaltaisesta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen
- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jonka syynä on sattunaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde tai se, että rakennukseen tai laitteeseen on syntynyt vika tai puute äkillisesti ja arvaamattomasti.

34.2.10 vahinkoa, joka aiheutuu

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta- tai räjäytystyöstä tai siitä aiheutuvasta maanpainumasta tai maansiirtymästä.

34.2.11 vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa, työharjoittelussa tai toiminnallaan hankkiesaan tuloa tai yleensä ansaitsemistarkoituksessa taikka joka aiheutuu omaisuudelle, joka liittyy vakuutetun ansiotoimintaan tai työharjoitteluun.

34.2.12 vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn, tappelun tai muun rikoksen yhteydessä.

34.2.13 sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

34.2.14 vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutusentottajan muusta voimassa olleesta vastuuvakuutuksesta.

34.2.15 vahinkoa, joka aiheutuu virheestä tai virheellisyydestä, josta vakuutettu oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen tullessa voimaan.

34.2.16 vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutetun osallistumisesta peliin taikka osallistumisesta sellaiseen toimintaan, joka edellyttää fyysistä kontaktia tai joka yleisen kokemuksen mukaan saattaa aiheuttaa osallistujan henkilöön tai omaisuuteen kohdistuvaa vahinkoa.

34.2.17 lapsen tai seuraläimen hoitajalleen eikä hoitajan kotitalouteen kuuluvalla henkilöllä aiheuttamaa vahinkoa, eikä vahinkoja, joista hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa. Hoitajalla tarkoitetaan henkilöä, jonka valvonnassa lapsi tai seuraläimä on.

34.2.18 vahinkoa, joka korvataan vahingonkärsineen omasta vakuutuksesta.

34.2.19 liikenne- tai muita vahinkoja, jotka ovat aiheutuneet koiran väistämisestä.

35 Erityisiä toimenpiteitä vahinkotapahtuman satuttua

35.1 Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen.

35.2 Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta vahinkotapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

35.3 Jos vahinkotapahtuma johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle.

35.4 Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutusentottajalle olevansa valmis tekemään vakuutusmäärän rajoissa sopimuksen vahingon kärsineen kanssa tämän vahinkojen korvaamisesta, eikä vakuutusentottaja tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen korvaamaan sen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan enempää selvittelyjä asiassa.

36 Korvaussäännökset

36.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vahinkotapahtumassa.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahinkotapahtumaksi siitä riippumatta, onko va-

hingot todettu yhden tai usean vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan ne kohdistuneiksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko todetaan.

Seuraläimille aiheutuneiden vahinkojen osalta korvataan hoitokuluja enintään 1 500 euroa. Seuraläimen kuolemantapauksessa korvataan vain seuraläimen arvo.

36.2 Oikeudenkäyntikulut

Jos vakuutukseen kuuluvaa vahinkotapahtumaa koskeva korvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi, hoitaa vakuutusyhtiö sitä koskevan oikeudenkäynnin ja maksaa siitä johtuvat oikeudenkäyntikulut siltä osin kun kysymyksessä on sanottu vahingonkorvaus, vaikka vakuutusmäärä siten ylittettäisiinkin (ks. kohta 35.4). Pohjoismaiden ulkopuolella tapahtuvan oikeudenkäynnin kustannukset korvataan enintään 8 500 euroon asti.

36.3 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkitty omavastuu vahingon määrästä, joka vähennetään vakuutuskorvauksesta.

36.4 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vahinkotapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

40 Oikeusturvavakuutus

41 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hake- musasioissa kohdassa 44 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa. Vakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa.

42 Vakuutettu

Vakuutettuina ovat vakuutusentottaja ja muut hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Jos vakuutusentottaja on kuollut vakuutuskauden aikana eikä vakuutuksen jatkumisesta muiden vakuutettujen osalta ole muuta sovittu, vakuutettuina ovat henkilöt, jotka vakuutusentottajan kuollessa asuvat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta. Vakuutettuja ovat myös jakamattoman kuolinpesän osakkaat vakuutuskohteen omistamiseen, hallintaan tai käyttämiseen liittyvissä vakuutustapahtumissa, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

43 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimasaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäviksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei siten korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi aluehallintovirastossa, hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuk-

sesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan unionin tuomioistuimessa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa.

44 Korvattavat vakuutustapahtumat

44.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on yksilöidysti ja todisteellisesti kiistetty perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- vakuutetun esittämän yksityisoikeudellisen vaatimuksen kiistäminen perusteeltaan tai määrältään
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan asianomistajan toimesta, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat.

Jos vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaa luetaan tällöin se aika, jonka vastaavan sisältöinen vakuutus vakuutetun osalta on yhtäjaksoisesti ollut voimassa yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä tai vakuutusyhdistyksessä.

44.2 Yksi vakuutustapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutustapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

45 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

45.1 jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa

45.2 joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi

45.3 joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 85 000 euroa

45.4 joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta

45.5 joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan

45.6 joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon

45.7 jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys

45.8 jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina

45.9 joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta

45.10 jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai tällaisen syytteen vireillä ollessa asianomistajan syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan esittämästä yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta

45.11 joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella

45.12 joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella

45.13 joka koskee lähestymiskieltoa

45.14 joka koskee avioeroa tai rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliitonomaisten yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia

45.15, joka koskee vakuutettuun kohdistuvaa vahingonkorvausvaatimusta, jos vastuuvakuutus peittää vahingonkorvausriskin

45.16 jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä tai tehtävästä vapauttamisesta

45.17 josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai autovakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta

45.18 joka koskee konkurssimenettelyä

45.19 joka koskee ulosottoa, ulosottolaisia tarkoitettua täytäntöönpanoriitaa tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa

45.20 jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä

45.21 jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta

45.22 joka käsitellään ryhmäkanteena

45.23 joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai asumiseen

45.24 jossa vakuutettu on osallisena moottoriajoneuvon tai vesikuluneuvon omistajan, haltijan tai kuljettajan ominaisuudessa.

46 Toimenpiteet vakuutustapahtuman saatuttua

46.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on siitä kirjallisesti ilmoitettava vakuutusyhtiölle etukäteen.

Vakuutusyhtiö antaa tällöin vakuutetulle kirjallisen korvauspäätöksen.

46.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä.

Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai oikeustieteen maisterin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

46.3 Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä ei vaadi vastapuolelta kulujaan, vakuutuksesta suoritettava korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai se voidaan evätä.

Mikäli vakuutetun vastapuolelleen esittämä oikeudenkäyntikuluvaatimus on tuomioistuimen päätöksellä hylätty osittain tai kokonaan, päätöksestä on vakuutusyhtiön vaatimuksesta valitettava.

46.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido vakuutusyhtiötä arviotaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

47 Korvaussäännökset

47.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on yhtiön korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

47.1.1 Yhden vakuutuskauden aikana sattuneista vakuutustapahtumista korvataan yhteensä enintään vakuutusmäärän kaksinkertainen määrä.

47.2 Rajoitettu vakuutusmäärä

Vakuutuksenantajan korvausvelvollisuuden enimmäismäärä ennen käräjäoikeuden pääkäsittelyä, tuomioistuinsovittelun tai välimiesmenettelyn aloittamista aiheutuneista kustannuksista sekä kustannuksista asiassa, joka on ratkaistu ilman oikeudenkäyntiä, on kuitenkin 50 % vakuutuskirjaan merkitystä vakuutusmäärästä.

47.2.1 Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaivaltuontoinen maksu, määrää arviotaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arviotaessa ei oteta huomioon korko- ja asianajo- tai oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

47.3 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

47.4 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

47.4.1 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Jos edellytyksenä asian saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun asia voidaan saattaa käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

47.4.2 Välimiesmenettelyn tai sovittelun kohteena oleva asia

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja ei kuitenkaan korvata, kuten ei myöskään välimiesinstituutin tai kauppakamarin palkkiota.

47.4.3 Rikosasiassa

47.4.3.1 Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin, kun oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

47.4.3.2 Vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajama syyte silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

47.4.4 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakekeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräjän.

47.4.5 Yhteinen intressi

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on vakuutustapahtumassa valvottavana yhteinen etu tällä vakuutuksella vakuuttamattomien kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

47.5 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut. Kustannuksista korvataan kuitenkin enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti

katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritetun työn määrä ja laatu. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Mikäli riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluontoinen maksu, määrää arviotaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arviotaessa ei oteta huomioon korko- ja asianajo- tai oikeudenkäyntikuluvaihtimuksia.

47.6 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

47.6.1 vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut silloin, kun

- vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttajiasiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää tai
- vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajariitalautakunnan, Vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osilta on vakuutetulle myönteinen

47.6.2 tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta taikka turvaamistoimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia.

Turvaamistoimenpiteen hakemisesta aiheutuvat kustannukset korvataan kuitenkin silloin, kun turvaamistoimi liittyy turvaamistoimenpidettä haettaessa vireillä olevaan oikeudenkäyntiin ja käsitellään samassa tuomioistuimessa pääasian kanssa ja tästä pääasian oikeudenkäynnistä maksetaan korvausta oikeusturvavakuutuksesta. Turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia ei tällöinkään korvata.

47.6.3 vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä tai siitä aiheutuvia kustannuksia, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä

47.6.4 oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja

47.6.5 rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja

47.6.6 kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon

47.6.7 kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittä-

mällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi, taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkitämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet

47.6.8 kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta, taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin

47.6.9 välimiehen, sovittelijan, kauppakamarin tai välimiesinstituutin palkkiota ja kuluja

47.6.10 julkisen oikeusavun hakemisesta aiheutuvia kustannuksia

47.6.11 ennen vakuutustapahtumaa suoritetuista toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia tai asian alustavista selvittelyistä aiheutuvia kustannuksia

47.6.12 kustannuksia riitaisen asian selvittelystä tai hoitamisesta, jonka seurauksena vakuutettu perustellustikin luopuu vaatimuksistaan vastapuolta kohtaan

47.6.13 kustannuksia oikeudenkäynnistä, jossa vakuutetun vaatimus on jätetty tutkimatta tai hylätty vanhentuneena, ennenaikaisena tai lakiin perustumattomana

47.6.14 muun kuin oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja, jos lausunto ei tue vakuutetun asiassa esittämiä vaatimuksia tai vastapuolen vaatimusten kiistämistä

47.6.15 oikeudenkäyntikuluja, jotka oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 9 luvun mukaan on korvattava valtion varoista.

47.7 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

47.7.1 Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

47.7.2 Korvaus suoritetaan sen jälkeen, kun vakuutettu on vakuutusyhtiön vaatimuksesta osoittanut maksaneensa kuluista omavastuusuutensa ja mahdollisesti vakuutusmäärän ylittävän osuuden asiamiehen samalle pankkitilille, jolle vakuutuksesta maksettava korvaus suoritetaan.

47.7.3 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, minkä vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

47.7.4 Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät vakuutuksen enimmäiskorvauksen, vastapuolelta saatu kulukorvaus jaetaan vakuutusyhtiön ja vakuutetun kesken maksettujen kustannusosuuksien suhteessa vakuutusyhtiön perityä kulut maksuvelvolliselta.

47.7.5 Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritetun korvauksen määrään asti.

48 Henkilöllisyysvarkausvakuutus

48.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajokulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä perusteettomien vaatimusten kiistämiseksi kohdassa 48.2 tarkoitetuissa henkilöllisyysvarkauspauksissa.

Vakuutus koskee vakuutetun yksityiselämään liittyviä tapahtumia, jotka ovat sattuneet vakuutuksen voimassaoloaikana.

48.2 Korvattavat vakuutustapahtumat

48.2.1 Henkilöllisyysvarkauden määritelmä

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtuma, jossa kolmas osapuoli ilman vakuutetun suostumusta käyttää vakuutetun henkilöllisyystodistusta tarkoituksenaan kavaltaa tai tehdä muu rikollinen teko. Kyseessä voi esimerkiksi olla pankkitilin avaaminen, luottokortin tai lainan hakeminen tai puhelinihtymän avaaminen vakuutetun nimiin.

Henkilöllisyystodistuksella tarkoitetaan tunnistetta, jonka tarkoituksena on tunnistaa vakuutettu esimerkiksi passi, ajokortti, pankkikortti, henkilötunnus, tilinumero, käyttäjätunnus, digitaalinen allekirjoitus tai pin-koodi.

48.3 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- henkilöllisyysvarkautta, joka liittyy vakuutetun työhön tai muuhun ammatin- tai viranharjoittamiseen pää- tai sivotoimena
- oikeusturvavakuutuksen vakuutettujen (kohdan 42 mukaan) tekemää henkilöllisyysvarkautta
- henkilöllisyysvarkautta, joka on seuraus vakuutetun tai muun vakuutukseen kuuluvan (kohdan 42 mukaan) rangaistavasta teosta
- vakuutetun mahdollisia taloudellisia tappioita, kuluja tai kustannuksia, paitsi kohdassa 48.1 mainittuja asianajokustannuksia
- vakuutustapahtumaa, jota ei ole ilmoitettu poliisille.

48.4 Yksi vakuutustapahtuma

Jokainen tapahtuma tai useampi toistuva yhteenkuuluva tapahtuma, joiden syynä on henkilöllisyysvarkaus, katsotaan olevan yksi vakuutustapahtuma.

Vahingot, jotka perustuvat samaan tapahtumaan tai olosuhteeseen, katsotaan olevan yksi vahinkotapahtuma, riippumatta siitä, ovatko vahingot todettu yhden tai useamman vakuutuskauden aikana. Jos sellaisia vahinkoja todetaan useamman vakuutuskauden aikana, katsotaan niiden kuuluvaksi siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko todetaan.

48.5 Vakuutusmäärä ja omavastuu

Vakuutuksesta korvataan enintään 2 000 euroa vahinkoa ja vakuutuskauden kohden. Vakuutuksessa ei ole omavastuuta.

48.6 Muilta osin sovelletaan oikeusturvavakuutuksen vakuutus- ehtoja.

48.7 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

Vakuutetun epäillessä tai huomatessa henkilöllisyytensä väärinkäytön, tulee vakuutetun välittömästi ottaa yhteyttä Affinion Internationaliin. Affinion International tarjoaa puhelintukea, jonka tarkoituksena on ennaltaehkäistä, havaita ja rajoittaa vahingon laajuutta.

Vakuutetun tulee tehdä ilmoitus poliisille.

Vakuutetun tulee käyttää Affinion Internationalin palvelua niin pitkälle kuin mahdollista kiistääkseen perusteettomat vaatimukset.

Mikäli Affinion International ei enää pysty auttamaan perusteettomien vaatimusten kanssa ja vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on vakuutetun tehtävä kirjallinen vahinkoilmoitus vakuutusyhtiöön.

50 Uusarvovakuutus

Uusarvovakuutuksen osalta noudatetaan lisäksi soveltuvin osin Kotivakuutuksen vakuutusehtoja.

50.1 Vakuutus voidaan merkitä lisäturvana riippumatta valitusta vakuutusmuodosta (perussuoja). Vakuutus käsittää kuitenkin aina perussuojan.

50.2 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu irtaimisto kohdan 23.2 mukaisesti.

50.3 Ennen vahinkotapahtumaa toimintakunnossa olleen omaisuuden korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään vähennykset esineen iän perusteella kohdassa 27.7 olevan taulukon mukaan.

50.4 Ikävähennyksistä vapaina vuosina korvataan uushankinta kun korjauskustannukset ylittävät 60 % jälleenhankinta-arvosta.

50.5 Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa joka on aiheutunut kulumisen, ruostumisen, materiaalin väsymisen, pilaantumisen, sienettymisen, lahoamisen, hajun, ilmankosteuden tai lämpötilan vaihtelun tai muun vastaavan, vähitellen vaikuttavan ilmiön johdosta.

50.6 Muilta osin sovelletaan kohdissa 25, 26 ja 27 mainittuja rajoituksia, suojeluohjeita sekä arvioimis- ja korvaussäännöksiä.

60 Henkilövakuutukset

Kotivakuutukseen ovat valittavissa seuraavat henkilövakuutukset:

- Yksityistapaturmavakuutus
- Nuorison tapaturmavakuutus
- Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus lapsille ja nuorille (Folksam lapsi- ja nuorisovakuutus)
- Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus aikuisille (Folksam aikuisturva)
- Vakuutusvaraus syntyvälle lapselle
- Matkustajavakuutus

Vakuutuskirjaan on merkitty kullekin vakuutetulle valitut vakuutukset.

61 Yhteiset määräykset yksityistapaturma- vakuutukselle ja tapaturma- ja sairauskulu- vakuutukselle

61.1 Vakuutetut ja edunsaajat

61.1.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitut Suomessa vakitukselta asuvat henkilöt, jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin. Vakitukselta Suomessa asuvaksi ei katsota vakuutettua, joka oleskelee yli kuusi (6) kuukautta kalenterivuodesta ulkomailla.

Vakuutettuna on vakuutus kirjassa mainittu henkilö, joka asuu vakinaisesti samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa tai on alle 28-vuotias.

61.1.2 Edunsaajat

Edunsaajina kuolemantapauksessa ovat vakuutetun omaiset ja muiden korvausten osalta vakuutettu, ellei vakuutuksenottaja ole kirjallisesti ilmoittanut muuta edunsaajaa yhtiölle (katso yleiset sopimusehdot kohta 8). Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perillisiä. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhhteessa.

61.2 Vakuutuksen voimassaolo

61.2.1

Yksityistapaturmavakuutus on voimassa vapaa-ajalla. Vakuutuksesta ei korvata tapaturmavakuutuslain tarkoittamia työtapaturmia, jotka sattuvat vakuutetun tehdessä työtä ansaitsemistar-koituksessa toisen palveluksessa tai itsenäisenä yrittäjänä.

Nuorison tapaturmavakuutus on voimassa koulussa, työssä ja vapaa-aikana.

61.2.2 Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus lapsille ja nuorille on täysajanvakuutus.

61.2.3 Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus aikuisille on tapaturmavakuutuksen osalta vapaa-ajan vakuutus.

61.3 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa.

Sairausten perusteella hoitokorvausta maksetaan kuitenkin vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta.

61.4 Voimassaolo lentomatkan aikana

61.4.1 Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallistunnuksin varustetussa ilmaluksessa.

61.4.2 Vakuutus ei koske tapaturmia, jotka sattuvat lento-onnettomuuteen kuuluvalla tai lento-ön liittyvää tehtävää suorittavalle lento-onnettomuuden yhteydessä.

61.5 Vakuutetun iän vaikutus voimassaoloon

61.5.1 Yksityistapaturmavakuutus

Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 80 vuotta.

61.5.2 Nuorison tapaturmavakuutus

Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta.

61.5.3 Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus lapsille ja nuorille Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta. Vakuutuslupia on merkittävä ennen kuin vakuutettu on täyttänyt 18 vuotta. Vakuutus syntyneelle lapselle voidaan myöntää aikaisintaan, kun lapsi on kaksi kuukautta.

61.5.4 Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus aikuisille

Sairauskuluvakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 65 vuotta. Vakuutuslupia on merkittävä ennen kuin vakuutettu on täyttänyt 60 vuotta. Tapaturmavakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana vakuutettu täyttää 80 vuotta. Alin ikä, jolloin vakuutus voidaan myöntää, on 18 vuotta.

61.5.5 Vakuutusvaraus syntyvälle lapselle

Vakuutukseen sovellettavat ikäraajat on eritelty henkilövakuutus-ehdoissa 83.

61.6 Ydinvahinko ja sota

Korvausta vakuutuksista ei makseta, jos sairaus, tapaturma, vamma tai kuolema on aiheutunut:

- ihmisiä joukoittain tuhonneeseen, ydinreaktioon perustuvan ase- tai laitteen äkillisestä vaikutuksesta
- sodasta, kapinasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tämän kohdan vastuurajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, mikäli vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa eikä itse ole osallistunut sanottuihin toimiin. Suur-sodalla tarkoitetaan sotaa kahden tai useamman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenen maan välillä.
- kemiallisesta tai biologisesta sodankäynnistä

61.7 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

61.7.1 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Ennen sairauskuluvakuutusten myöntämistä sekä ennen tapaturmavakuutuksen myöntämistä, jos vakuutettava on täyttänyt 65 vuotta, vaaditaan erillinen terveys selvitys. Syntyvän lapsen vakuutusvarauksen myöntäminen perustuu äidin terveys selvitykseen. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi ilman viivytyksiä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos vakuutusyhtiö olisi saanut oikeat ja täydelliset vastaukset.

Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen, mutta toisilla ehdoilla kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa niitä ehtoja joilla vakuutus olisi myönnetty.

Vakuutus voidaan myöntää myös vaikka vakuutettu ei ole täysin terve. Vakuutukseen voidaan liittää yksilöllinen rajoitusehto, jonka mukaan vakuutusyhtiö ei korvaa vakuutetulla ennestään olleesta sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuneita tapahtumia. Rajoitusehdot ilmenevät vakuutus kirjasta.

61.8 Korvauksen hakeminen

Korvauksen hakijan tulee toimittaa vakuutusyhtiölle kirjallinen selvitys sairaudesta tai tapaturmasta.

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä korvausta ensin Kansaneläkelaitokselta sairausvakuutuslain nojalla. Hakemus on toimitettava Kansaneläkelaitokselle kuuden kuukauden kuluessa hoitokulujen maksamisesta.

Korvaushakemuksen mukana on vakuutusyhtiölle toimitettava:

- Kansaneläkelaitoksen alkuperäinen tosite maksetuista korvauksista
- kopiot kaikista Kansaneläkelaitokselle toimitetuista tositteista
- ne kuitit alkuperäisinä, joista ei ole saatu korvausta sairausvakuutuslain tai jonkin muun lain nojalla

Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty edellä mainittujen määräaikojen laiminlyönnin tai muun syyn johdosta, korvauksesta vähennetään se osuus, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

62 Yleiset sopimusehdot

Henkilövakuutusehtojen lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

70 Yksityistapaturmavakuutus

70.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutuksen voimassa ollessa vakuutetulle sattuneet tapaturmat.

70.2 Vakuutuksen sisältö

Vakuutuksesta maksetaan korvausta hoitokuluista, päiväkorkvausta, haittakorvausta ja kuoleman-tapauskorvausta vakuutus-sopimuksen mukaisesti.

70.3 Voimassaolo urheilutoiminnassa

Enintään 17-vuotiailla henkilöillä vakuutus on voimassa kaikessa urheilutoiminnassa paitsi kohdassa 70.3.1 mainituissa kiellytyksissä lajeissa.

18 vuotta täyttäneille henkilöille vakuutus on voimassa vakuutetun oman fyysisen kuntonsa ylläpitämiseksi harrastamassa urheilutoiminnassa.

Vakuutus on voimassa ainoastaan lisäsopimuksella kilpa-urheilussa, otteluissa ja urheiluliiton tai – yhdistyksen näitä varten järjestämissä harjoituksissa, tai jos vakuutettu harjoittelee valmennusohjelman mukaisesti kilpaurheilua varten.

Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot, jotka aina vaativat lisäsopimuksen ja -maksun, vaikka kysymys olisi vain kertaluontoisesta kokeilusta:

Taistel-, kamppailu- ja itsepuolustuslajit

Kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio- tai jääkiipeily sekä seinäkiipeily ilman turvavaljaita

Lentämiseen liittyvät urheilulajit

Benjihyppy

Vapaa-, laite- ja urheilusukellus

tai näitä vastaavat lajit.

Mikäli vakuutukseen on merkitty lisäsopimus, voi siihen lisämaksusta liittää korvauksen fyysikaalisesta hoidosta, kuitenkin

korkeintaan 5 hoitokertaa tapaturmaa kohden.

70.3.1 Kielletyt lajit

Seuraavissa urheilulajeissa ja vapaa-ajan toiminnoissa vakuutus ei ole voimassa eikä vakuutusta voi lisäsopimuksella tai lisämaksusta saada voimaan:

Jäätikkövaellus

Off-piste-, freestyle-, nopeus- tai syöksylasku

Alamäkijuoksu

Vapaaottelu

Voimailulajit, kuten kehonrakennus ja painonnosto

Moottoriurheilu

Valtameriveneily (Tyynellämerellä, Atlantilla, Intian valtamerellä ja Pohjoisella jäämerellä)

Yli 3 000 metrin korkeudessa tapahtuvaa vuorikiipeilyä, vaellusta tai vastaavaa kiipeilyä varten

Vakuutus ei ole voimassa ammattilaisurheilussa. Ammattilaisurheilusta on kyse kun urheilija saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

Urheilulisenssi- ja vastaavien vakuutusten perusteella maksettavat hoitokulukorvaukset ovat ensisijaisia tähän vakuutukseen nähden.

71 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

71.1 Korvattavat vahinkotapahtumat

71.1.1 Tapaturmalla tarkoitetaan äkillistä tapahtumaa, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

71.1.2 Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistosta, paleltumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

71.1.3 Tapaturman lisäksi korvataan vakuutetulle äkillisestä liikkeestä ja voimanponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai jänne-venähdyshäiriön aiheuttama kiputila, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun sairaus tai ruumiinvika, ja johon on annettu lääkärinhoitoa yhden viikon sisällä vammautumisen. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajan venähdyshäiriön syntymisestä. Äkillisen liikkeen ja voimanponnistuksen aiheuttaman vamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

71.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

71.2.1 Tapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vahinkotapahtumasta,
- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritettujen leikkaus-, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen johdosta, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi,
- vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin tai muun huumausaineen aiheuttamasta myrkytyksestä,
- ravinnoksi nautitun aineen myrkyllisestä vaikutuksesta,
- puremisen yhteydessä hampaalle tai hammasproteesille, vaikka ulkoinen tekijä on osaltaan vaikuttanut vahinkoon,
- punkin tai hyönteisen puremasta tai pistosta tai näiden aiheuttamaa sairautta tai allergista reaktiota,

- itsemurhasta tai sen yrityksestä iästä tai mielentilasta riippumatta.

Tapaturmana ei myöskään korvata akllesjanteen repeämää, vä-
lilevyn pullistumaa, pallea- tai nivustyrää, jos nämä eivät ole
seurausta tapaturmasta.

Tapaturmasta riippumatonta sairautta, vammaa, vikaa tai tuki-
ja liikuntaelimestön rappeutumaa ei korvata, vaikka ne olisivat
olleet oireettomia ennen tapaturmaa.

Vakuutus ei korvaa rasitusvammoista aiheutuvia kuluja.

72 Korvaukset

72.1 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla ei ole omavastuuta, ellei vakuutuskirjassa
ole toisin mainittu.

72.2 Vamman hoito

72.2.1 Hoitokulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen
perusteella siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla.

Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät
maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hin-
tatason mukainen osa. Ulkomailla annettu hoito korvataan vain,
kun se on lääketieteellisesti arvioituna välttämätöntä.

Vakuutusyhtiö voi valita lääkärikeskuksen, sairaalan tai hoito-
laitoksen, missä tutkimus- ja hoitotoimenpiteet on suoritettava,
ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta vaivaa.

72.2.2 Hoitokuluihin sisältyvät

- tarpeelliset lääkärin antaman tai määräämän hoidon tai tut-
kimuksen tai koulutetun terveyden-hoitohenkilökunnan
antaman hoidon tai tutkimuksen kustannukset kohtuulli-
sine matkakuluineen
- tarpeelliset tapaturman yhteydessä käytössä olleiden ja rik-
koutuneiden silmälasien, kuulokojeen, hammasproteesin
sekä turvakypärän korjaus ja jälleenhankintakustannukset,
korkeintaan 340 euroa. Uudet silmälasit tulee hankkia
kahden kuukauden sisällä tapaturmasta.
- alle 20 vuotiaan välttämättömät ylimääräiset kulut koulu-
matkoista, jotka lääkärin määräyksestä on vamman vuoksi
tehty normaalista poikkeavalla kulkuneuvolla
- lääkevalmisteet jotka ovat lääkärin määräämät ja viran-
omaisen hyväksymät
- kustannukset lääkärin määräämästä välttämättömästä leik-
kaus-, kipsaus- tai murtuman jälkeisestä fysikaali-
sista hoidosta, enintään 15 hoitokertaa tapaturmaa kohden
- yksityisen tai yleisen sairaalan hoitopäivämaksut. Hoito-
päivämaksu korvataan enintään kulloinkin Suomessa voi-
massaolevan yleisen sairaalan (keskussairaalan) maksutau-
lun mukaan sairaalaokeskelun ajankohtana
- kulut tapaturman seurauksena annettusta, lääkärin määrää-
mästä psyykkisestä hoidosta, korkeintaan 5 kertaa/ tapa-
turma
- lääkärintodistukset korvataan, kun ne toimitetaan alkupe-
räisinä vakuutusyhtiölle ja niitä tarvitaan korvauskäsittelyn
yhteydessä.

72.2.3 Hoitokuluihin eivät sisälly

- kustannukset oleskelusta kuntoutus-, kylpylä- tai luontais-
hoitolaitoksessa
- edestakaiset matkakulut yllämainittuihin laitoksiin
- puhelinkulut

- korvaukset huoltajan, lähiomaisen tai hoitajan työansion
menetyksestä
- sairaalahoidon yhteydessä omaiselle aiheutuneet kulut
- päivähoido- ja kodinhoitokustannukset tai muut näihin ver-
rattavat kustannukset
- tapaturman yhteydessä kadonneiden hammasproteesien,
silmlälasien, piilolinssien tai kuulokojeen hankintakustan-
nukset
- pysyvän apuvälineen hankintakustannukset
- muita kustannuksia, kuin kohdassa 72.2.2 mainitut.

Vakuutus ei korvaa vahingoittuneen etsinnästä aiheutuvia ku-
luja.

72.3 Päiväkorvaus

72.3.1 Ohimenevästä työkyvyttömyydestä maksetaan sovittu
päiväkorvaus tai työkyvyn menetyksestä vastaava osa siitä. Työky-
vyttömyys on täydellinen, jos vakuutettu on kokonaan kykene-
mätön tekemään tavanomaisia tai korvaavia työtehtäviään, ja
osittainen, jos vakuutettu on osittain kykenemätön tekemään
niitä. 71.1.3 kohdan mukaisissa tapauksissa päiväkorvausta
maksetaan enintään kuuden viikon ajalta.

72.3.2 Päiväkorvausta maksetaan aikaisintaan lääkärin hoidon
alkamispäivästä ja sen maksaminen päättyy viimeistään silloin,
kun tapaturmasta on kulunut yksi vuosi. Jos tapaturma aiheuttaa
pysyvän haitan ja haitta muodostuu pysyväksi ennen kuin vuosi
on kulunut tapaturman sattumisesta, ei päiväkorvausta enää
makseta (ks. kohta 72.4.1).

72.4 Pysyvä haitta

Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua
yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa
määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu, ei
yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia ja harrastuksia.

72.4.1 Pysyvän yleisen haitan suuruus määritetään sosiaali- ja
terveysministeriön vahvistaman tapaturmavakuutuslakiin pe-
rustuvan haittaluokituksen mukaan. Haitan suuruus määritetään
tapaturman sattumassa voimassa olleen haittaluokituksen perus-
teella. Vammat on jaettu haittaluokkiin 1–20 siten, että luokka
20 (100 %) vastaa täyttä haittaa.

72.4.2 Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan tapaturman sattu-
essa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta pysyvästä hai-
tasta maksetaan niin suuri osa vakuutusmäärästä kuin haitta-
luokka osoittaa. Kertakorvaus maksetaan, kun haitta on muo-
dostunut pysyväksi. Pysyvä haitta määritetään viimeistään kol-
men vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta. Korvausta ei
makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua ta-
paturmasta.

72.4.3 Jos haittaluokka muuttuu ennen kuin kolme vuotta on ku-
lunut lopulliseksi vahvistetun kertakorvauksen maksamisesta,
on korvauksen määrää vastaavasti muutettava. Maksettua kor-
vausta ei kuitenkaan peritä takaisin. Haittaluokan muuttuminen
mainitun kolmevuotiskauden jälkeen ei johda vahvistetun kor-
vauksen tarkistamiseen.

72.5 Kuolema

72.5.1 Vakuutetun kuoleman johdosta maksetaan sovittu vakuu-
tusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman
johdosta maksettu pysyvän haitan kertakorvaus.

72.5.2 Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee

sen jälkeen, kun tapaturmasta on kulunut kolme vuotta.

73 Nuorison Tapaturmavakuutus

Nuorison tapaturmavakuutukseen sovelletaan yksityistapaturmavakuutuksen ehtoja seuraavin poikkeamin:

73.1. Vakuutus on voimassa koulussa, työssä ja vapaa-aikana.

73.2 Vakuutetulle ei makseta päiväkorvausta ohimenevän työkyvyttömyyden johdosta.

73.3 Pysyvän haitan korvausta maksetaan 18 vuoden ikään saakka jatkuvana korvauksena. Vakuutetun täytettyä 18 vuotta maksetaan lisäksi kertakorvaus. Jos kuitenkin lopullinen haittaluokka on 4 tai pienempi, maksetaan vain kertakorvaus. Kertakorvaus maksetaan tai jatkuvan korvauksen maksaminen aloitetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi.

Jos haittaluokka muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut lopulliseksi vahvistetun kertakorvauksen maksamisesta on korvauksen määrää vastaavasti muutettava. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin. Haittaluokan muuttuminen mainitun kolmevuotiskauden jälkeen ei johda vahvistetun korvauksen tarkistamiseen.

73.4 Nämä poikkeamat eivät koske 19 - 20 vuotiaita nuoria, paitsi kohta 73.2.

74 Lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

80 Tapaturma- ja sairauskuluvakuutus

81 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutuksen voimassa ollessa vakuutetulle sattuneet sairastumiset ja tapaturmat. Tapaturmia koskevat ehdot kohdassa 70.

82 Vakuutuksen sisältö

Vakuutuksesta maksetaan tapaturman johdosta korvausta hoitokuluista, haittakorvausta ja kuolemantapauskorvausta sekä korvausta sairauden aiheuttamista hoitokuluista.

83 Vakuutusvaraus syntyvälle lapselle

Vakuutusvarausta syntyvälle lapselle voi hakea aikaisintaan kuusi (6) kuukautta ennen laskettua syntymäaikaa. Jos äidin ikä laskettuna syntymäaikana on 40-42 vuotta vakuutusvarausta voi hakea aikaisintaan viisi (5) kuukautta ennen laskettua syntymäaikaa.

Varaushakemus on toimitettava vakuutusyhtiöön viimeistään kolme (3) kuukautta ennen laskettua syntymäaikaa. Vakuutus alkaa lapsen syntymästä jos vakuutusyhtiö on hyväksynyt varauksen kirjallisesti ja varausmaksu on maksettu kokonaisuudessaan viimeistään laskussa ilmoitettuna eräpäivänä.

Lapsen henkilötunnus on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kahden (2) kuukauden kuluttua lapsen syntymästä. Jos tiedot ei ole ilmoitettu tai ne ilmoitetaan määräajan jälkeen, tapaturma- ja sairauskuluvakuutus ei ole tullut voimaan. Maksettua varausmaksua ei tällöin palauteta.

Jos varaus on haettu ja hyväksytty yhdelle syntyvälle lapselle, mutta lapsia syntyykin kaksi tai useampia samalla kertaa, koskee vakuutus ensiksi syntynyttä lasta.

84 Sairauskuluvakuutus

84.1 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti vakuutuksen voimassa ollessa vakuutetulle sattuneet sairastumiset.

84.2 Vakuutuksen sisältö

Vakuutus korvaa sen voimassaoloaikana syntyneitä sairauden aiheuttamia hoitokuluja.

Hoitokulut korvataan siltä osin, kuin niistä ei ole tai olisi ollut oikeutta korvaukseen sairausvakuutuslain tai jonkin muun lain nojalla.

Sairauden perusteella hoitokorvausta maksetaan vain Suomessa tehdystä tutkimuksesta tai annetusta hoidosta.

84.3 Korvattavat sairaudet ja niihin liittyvät rajoitukset

84.3.1 Sairaus

Sairaudella tarkoitetaan sellaista lääkärinhoitoa vaativaa tilaa, joka on syntynyt vakuutetun tahtomatta muuten kuin tapaturmaisesti.

84.3.2 Vakuutusmäärä (korvaussumma)

Hoitokulumäärä ilmenee vakuutus kirjasta. Maksimaalinen korvaussumma kaikista sairauskuluvakuutuksen voimassaoloaikana ilmenneistä sairauksista on 50 000 euroa.

84.3.3 Omavastuu

Korvattavien hoitokulujen määrästä vähennetään vakuutus kirjassa mainittu omavastuu. Omavastuu vähennetään kerran kalenterivuodessa.

84.3.4 Korvattavat hoitokulut sairauden johdosta

Hoitokulun korvaamisen edellytyksenä on, että sairauden tutkimus tai hoito on lääkärin määräämä. Lisäksi tutkimusten ja hoitojen tulee olla yleisesti hyväksytyyn lääketieteellisen käsityksen mukaisia ja kysymyksessä olevan sairauden hoidon kannalta välttämättömiä.

Vakuutuksesta korvataan vain sellaisia hoitokuluja, joita vakuutettu itse joutuisi hoidostaan maksamaan.

Jos on ilmeistä, että korvattavaksi haettu kustannus huomattavasti ylittää normaalin, yleisesti hyväksytyyn ja noudatetun tason, vakuutusyhtiöllä on oikeus alentaa korvauksen määrää tältä osin, ei kuitenkaan alle kohtuullisen tason.

Hoitokulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella siltä osin kuin niitä ei korvata jonkin lain nojalla. Hoitokulujen korvausta on ensin haettava lakisääteisestä sairausvakuutuksesta ja ainoastaan ylimenevältä osalta tästä vakuutuksesta.

Hoitokuluja korvataan kun ne ovat syntyneet vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutusyhtiö voi valita lääkärikeskuksen, sairaalan tai hoitolaitoksen, missä tutkimus- ja hoitotoimenpiteet on suoritettava, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta vaivaa.

Seuraavat hoitokulut korvataan:

- maksut lääkärin tai terveydenhoitoalan ammattihenkilön suorittamista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä,
- lääkärin määräämistä välttämättömistä sairauden tutkimus ja hoitotoimenpiteistä aiheutuneet muut kustannukset,
- lääkärin sairauden hoitoon määräämien, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen antaman luvan perusteella apteekista myytävien lääkkeiden kustannukset lukuun ottamatta kohdassa 84.3.5 mainittuja valmisteita,
- lääkärin määräämän ravintovalmisteiden kustannukset lehmänmaito- ja /tai soijaproteiiniallergian vuoksi. Kustannukset korvataan kahteen ikävuoteen asti,
- yksityisen tai yleisen sairaalan hoitopäivämaksut. Hoitopäivämaksu korvataan enintään kulloinkin Suomessa voimassaolevan yleisen sairaalan (keskussairaalan) maksutaulukon mukaan sairaala-oleskelun ajankohtana,
- lääkärintodistukset korvataan kun ne toimitetaan alkupe- räisinä vakuutusyhtiölle ja niitä tarvitaan korvauskäsittelyn yhteydessä.

84.3.5 Korvauksen maksamista ja sairautta koskevat rajoitukset Sairauskuluvakuutuksesta ei makseta korvausta

- terveystarkastuksista,
- ennaltaehkäisevästä hoidosta, lääkityksestä ja rokotuksista,
- hoitokuluista näöntarkastuksen yhteydessä kun kysymyk- sessä on näkökyvyn heikentyminen,
- taittovirheen tutkimus- ja hoitokuluista,
- piilolinssien tai silmälasien hankkimisesta,
- vitamiineista, hivenaineista, rohdosvalmisteista, luontais- tuotteista sekä homeopaattisista ja antroposofisista valmis- teista, vaikka olisivatkin lääkärin määräämiä,
- jos olennaisena syynä sairauskuluihin on vakuutetun tahal- lisesti aiheuttama sairaus tai vamma,
- jos hoitokulut aiheutuvat siitä, että jatkuvaa lääkitystä tar- vitseva henkilö laiminlyö hoitonsa, tai muu vastaava ti- lanne,
- jos syynä sairauskuluihin on alkoholin tai lääkeaineen vää- rinkäyttö tai muu huumaavan aineen käyttö,
- nikotiiniriippuvuuden tutkimus- ja hoitokuluista,
- hoitokuluista, jotka ovat itsemurhan tai itsemurhayrityksen seurausta, iästä tai mielentilasta riippumatta,
- sairauskuluista, jotka johtuvat sairaudesta tai sairausoi- reista jotka ovat esiintyneet ennen Folksam Vahinkovakuu- tuksen vastuun alkamista,
- jos kustannukset johtuvat raskauden tilasta, synnytyksestä, raskauden keskeyttämisestä, keskenmenosta, lapsetto- muusutkimuksista ja -hoidoista, keinohedelmöityksestä, raskauden ehkäisystä (ehkäisyvälineet), sterilisaatiosta taikka sikiön tilan tutkimisesta,
- vaihdevuosiin liittyvien oireiden tutkimus- ja hoitoku- luista,
- kustannuksista, jotka johtuvat impotenssista (ei myöskään lääkärin määräämiä lääkkeitä impotenssin hoitoon),
- kuntoutuksesta tai psykoterapiasta, toimintaterapiasta, neu- ropsykologisesta terapiasta, puheterapiasta taikka muusta näihin rinnastettavasta hoidosta,
- vammasta, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon on vaikuttanut ulko- puolinen tekijä,
- hampaiden oikomishoidosta,
- hampaiden, hammassairauden tai purentaelinten hoidosta (vaikka hammas- tai purentaelinten sairaus on aiheuttanut oireita muualla kuin hampaistossa),
- fyysikaalisesta tai siihen rinnastettavasta muusta hoidosta,
- kosmeettisista hoidoista tai leikkauksista, kosmeettisiksi

leikkauksiksi katsotaan myös rintojen pienennys- ja suu- rennusleikkaukset, silmäluomien kohotusleikkaukset ja rasvaimut,

- leikkauksista yksityissairaalassa tai yksityisellä lääkäriase- malla, ellei niitä varten ole etukäteen saatu Folksam Vahin- kovakuutuksen maksusitoumusta,
- pysyvistä lääkinnällisistä apuvälineistä,
- hoitopäivämaksuista kylpylä-, luontaishoito- ja kuntoutus- laitoksissa,
- kotona annetusta hoidosta,
- matka- ja yöpymiskustannuksista.

Henkilövakuutusehtojen lisäksi sovelletaan Folksam Vahinko- vakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

90 Matkustajavakuutus

91 Vakuutuksen tarkoitus

Matkustajavakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehto- jen mukaisesti vakuutetulle kohdassa 95 mainituista vahinkota- pahtumista aiheutuneet vahingot.

92 Vakuutetut

92.1 Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitut, Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt, jotka kuuluvat Suomen sairausva- kuutuslain piiriin.

92.2 Vakuutettuna on vakuutus kirjassa mainittu henkilö, joka asuu vakinaisesti samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa.

92.3 Jatkovaa matkustajavakuutusta ei myönnetä henkilölle joka on täyttänyt 70 vuotta.

93 Vakuutuksen voimassaolo

93.1 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomesta alkaneilla ulkomaanmatkoilla. Suomessa vakuutus on voimassa matkoilla, jotka poikkeavat va- kuutetun normaalista, päivittäisestä elinympäristöstä ja jotka tehdään vähintään 50 kilometrin etäisyydellä vakuutetun asun- nosta, työpaikasta, opiskelupaikasta tai vakuutetun säännölli- sessä käytössä olevasta vapaa-ajan asunnosta. Vakuutus ei ole voimassa edellä mainituissa paikoissa tai mainittujen paikkojen välisillä matkoilla.

93.2 Voimassaoloaika

Vakuutus on voimassa enintään kolmen kuukauden pituisella matkalla tai vakuutus kirjassa mainitun ajan.

Mikäli vakuutettu tilapäisesti keskeyttää matkansa palatakseen Suomeen vähintään 30 vuorokaudeksi, katsotaan uuden matkan alkaneen keskeytyksen jälkeen.

Lisäsopimuksesta ja -maksusta vakuutuksen voi saada voimaan siltä osin kuin matka ylittää kolme kuukautta tai vakuutus kir- jassa mainitun ajan. Lisäsopimusta ei myönnetä henkilölle, joka kahden edellisen kalenterivuoden aikana on oleskellut ulko- mailla yhteensä yli 12 kuukautta. Lisäsopimusta ei myönnetä henkilölle, joka on täyttänyt 70 vuotta.

93.3 Voimassaolo urheilutoiminnassa

Enintään 17-vuotiailla henkilöillä vakuutus on voimassa kai- kessa urheilutoiminnassa paitsi kohdassa 93.3.1 mainituissa kielletyissä lajeissa.

18 vuotta täyttäneille henkilöille vakuutus on voimassa vakuutetun oman fyysisen kuntonsa ylläpitämiseksi harrastamassa urheilutoiminnassa.

Vakuutus on voimassa ainoastaan lisäsopimuksella kilpa-urheilussa, otteluissa ja urheiluliiton tai – yhdistyksen näitä varten järjestämässä harjoituksissa, tai jos vakuutettu harjoittelee valmennusohjelman mukaisesti kilpaurheilua varten.

Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot, jotka aina vaativat lisäsopimuksen ja -maksun, vaikka kysymys olisi vain kertaluontoisesta kokeilusta:

Taistelun-, kamppailu- ja itsepuolustuslajit
Kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio- tai jääkiipeily sekä seinäkiipeily ilman turvavaljaita
Lentämiseen liittyvät urheilulajit
Benjihyppy
Vapaa-, laite- ja urheilusukellus

tai näitä vastaavat lajit.

Mikäli vakuutukseen on merkitty lisäsopimus, voi siihen lisämaksusta liittää korvauksen fyysikaalisesta hoidosta, kuitenkin korkeintaan 5 hoitokertaa tapaturmaa kohden.

93.3.1 Kielletyt lajit

Seuraavissa urheilulajeissa ja vapaa-ajan toiminnoissa vakuutus ei ole voimassa eikä vakuutusta voi lisäsopimuksella tai lisämaksusta saada voimaan:

Jäätikkövaellus
Off-piste-, freestyle-, nopeus- tai syöksylasku
Alamäkiluistelu
Vapaaottelu
Voimailulajit, kuten kehonrakennus ja painonnosto
Moottoriurheilu
Valtameriveneily (Tyynellämerellä, Atlantilla, Intian valtamerellä ja Pohjoisella jäämerellä)
Yli 3 000 metrin korkeudessa tapahtuvaa vuorikiipeilyä, vaelusta tai vastaavaa kiipeilyä varten

Vakuutus ei ole voimassa ammatillisurheilussa. Ammatillisurheilusta on kyse kun urheilija saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänen on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukainen vakuutus.

Urheilulisenssi- ja vastaavien vakuutusten perusteella maksettavat hoitokulukorvaukset ovat ensisijaisia tähän vakuutukseen nähden.

94 Edunsaajat

Edunsaajina kuolemantapauksessa ovat vakuutetun omaiset ja muiden korvausten osalta vakuutettu, ellei vakuutuksenottaja ole kirjallisesti ilmoittanut muuta edunsaajaa yhtiölle. (katso yleiset sopimusehdot kohta 8) Omaisilla tarkoitetaan vakuutetun puolisoa ja perillisiä. Puoliso on henkilö, jonka kanssa vakuutettu oli kuollessaan avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhhteessa.

95 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

95.1 Matkasairaus

95.1.1 Matkasairaus on sellainen lääkärinhoitoa vaatinut sairaus, josta selviää sairausoireita on ilmennyt vasta matkan aikana tai jonka lääketieteellisen kokemuksen mukaan muutoin on katsottava saaneen alkunsa sanottuna aikana.

Lääkärinhoito tulee matkasairauksissa aloittaa matkan aikana tai viimeistään 14 vuorokauden kuluessa matkan päättymisestä. Mikäli kyseessä on tartuntatauti, jonka itämisaika on pidempi, ei edellä mainittua määräaika sovelleta.

95.1.2 Matkasairautena pidetään myös aikaisemmin alkanutta ja äkillisesti pahentunutta sairautta, jos sairauden muutos ei ole ollut yleisen lääketieteellisen tietämyksen mukaan todennäköinen tai odotettavissa. Kyseisissä tapauksissa korvataan ainoastaan sairauden vaatima akuutti ensiavun luonteinen, matkakohteessa korkeintaan yhden viikon aikana annettu hoito sekä 20 % vakuutusyhtiön hyväksymästä sairaankuljetuksesta kotimaahan. Muita kustannuksia ei korvata.

Edellä mainittu ei koske sairauksia, joiden tutkimukset ovat alkaneet ennen matkan alkua, vaikka sairaus todetaan tai oireet pahenevat matkan aikana.

95.1.3 Vakuutuksesta ei korvata vuoristotautia eikä sairautta, joka on aiheutunut alkoholin, lääkeaineen, huumeen tai muun aineen väärinkäytöstä.

95.2 Tapaturma

95.2.1 Tapaturma on äkillinen, ulkoinen, ruumiinvamman aiheuttava tapahtuma, joka sattuu vakuutetun tahtomatta.

95.2.2 Tapaturmana pidetään myös vakuutetun tahtomatta sattunutta hukkumista, lämpöhalvausta, auringonpistosta, paleltumista, kaasumyrkytystä sekä erehdyksessä nautitun aineen aiheuttamaa myrkytystä.

95.2.3. Tapaturmana ei korvata vammaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun sairauden tai ruumiinvian aiheuttamasta vahinkotapahtumasta,
- sairauden tai ruumiinvian hoitamiseksi suoritetun leikkaus, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen johdosta, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi,
- vakuutetun käyttämän lääkeaineen, alkoholin tai muun huumaavan aineen aiheuttamasta myrkytyksestä,
- ravinnoksi nautitun aineen myrkyllisestä vaikutuksesta,
- puremisen yhteydessä hampaalle tai hammasproteesille, vaikka ulkoinen tekijä on osaltaan vaikuttanut vahinkoon (ks. 96.1.2.),
- punkin tai hyönteisen puremasta tai pistosta tai näiden aiheuttamaa sairautta tai allergista reaktiota
- itsemurhasta, iästä tai mielentilasta riippumatta

Tapaturmana ei myöskään korvata akillesjänteen repeämää, välilievyn pullistumaa, pallea- tai nivustyrää, jos nämä eivät ole seurausta tapaturmasta.

Tapaturmasta riippumatonta sairautta, vammaa, vikaa tai tukija liikuntaelimistön rappeutumaa ei korvata, vaikka ne olisivat olleet oireettomia ennen tapaturmaa.

95.2.4 Jos tapaturmasta aiheutuneeseen vammaan on olennaisesti myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton sairaus tai vika, suoritetaan korvausta vain siltä osin kuin sen on katsottava aiheutuneen tästä tapaturmasta.

95.3 Matkan peruuntuminen tai keskeytyminen

95.3.1 Matkan peruuntumisella tarkoitetaan matkalle lähdön estymistä kohdassa 95.3.4. mainituista syistä.

95.3.2 Vakuutuksesta ei korvata matkan peruuntumista, jos

- vakuutus on otettu myöhemmin kuin 3 vuorokautta ennen matkan alkamista, tai
- peruuntumisen syy on ilmennyt ennen vakuutuksen ottamista.

95.3.3 Matkan keskeytymisellä tarkoitetaan jo alkaneen matkan muuttumista kohdassa 95.3.4 mainituista syistä ja sitä, että vakuutettu joutuu palaamaan Suomessa olevaan kotipaikkaansa alkuperäisestä matkasuunnitelmasta poiketen

95.3.4 Matkan peruuntumisen tai keskeytymisen tulee aiheutua pakottavasti

- vakuutetun äkillisestä sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta,
- läheisen henkilön äkillisestä vakavasta sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta, tai
- vakuutetun omaisuuteen Suomessa kohdistuneesta huomattavasta aineellisesta vahingosta.

95.3.5 Läheiseksi henkilöksi lasketaan vakuutetun avio-, avo- tai rekisteröity puoliso, joka asuu vakuutetun kanssa pysyvästi samassa taloudessa, lapsi, lapsenlapsi, otto- ja kasvattilapsi, avio-, avo- tai rekisteröidyn puolison lapsi, lapsenlapsi, vanhemmat, appi-, otto- ja isovanhemmat, sisarukset, miniä ja vävy sekä yksi matkakumppani, jonka kanssa vakuutettu on varannut Suomesta alkaneen matkan.

95.4 Matkalta myöhästyminen

Myöhästyminen korvataan jos vakuutettu ei ehdi ajoissa siihen paikkaan, josta lento-, laiva-, juna- tai linja-automatka Suomesta ulkomaille tai ulkomailta Suomeen alkaa tai siihen paikkaan, josta jatkolento tai muu yleinen kulkuneuvo määränpäähen lähtee.

96 Korvaukset

96.1 Sairauden tai vamman hoito

96.1.1 Hoitokulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella siltä osin kun niitä ei korvata jonkin lain nojalla. Sairausten aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun 90 päivää on kulunut hoidon alkamisesta ja tapaturman aiheuttamat hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut tapaturman sattumisesta.

Vakuutusyhtiö voi valita lääkärikeskuksen, sairaalan tai hoitolaitoksen, missä tutkimus- ja hoitotoimenpiteet on suoritettava, ellei tämä aiheuta vakuutetulle kohtuutonta vaivaa.

96.1.2 Hoitokuluihin sisältyy

- tarpeellisen lääkärin antaman tai määräämän hoidon tai tutkimuksen tai koulutetun terveydenhoitohenkilökunnan antaman hoidon tai tutkimuksen kustannukset kohtuullisine matkakuluineen. Kohtuullisiin matkakuluihin luetaan kustannukset vakuutusyhtiön hyväksymästä sairaankuljetuksesta

sesta kotimaahan sekä kulut korkeintaan yhdestä välttämättömästä saattajasta,

- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymät majoituskustannukset sekä paluumatkan kustannukset yhdelle läheiselle henkilölle (katso kohta 95.3.5), jos matka pitenee vakuutetun sairaalahoidon vuoksi,
- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymät lähiomaisen suorat ja perustellut matka- ja majoituskustannukset vakuutetun luo ja takaisin Suomeen, jos vakuutettu on hoitavan lääkärin mukaan hengenvaarassa matkalla tapahtuneen tapaturman tai sairauden vuoksi,
- tarpeelliset tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden silmälasien, kuulokojeen, hammasproteesin, sekä suojakypärän korjaus- tai jälleenhankintakustannukset enintään 340 euroa. Uudet silmälasit tulee hankkia 2 kuukauden sisällä tapaturmasta.
- tarpeelliset hammaslääkärin antaman tai määräämän tapaturman hoidon tai tutkimuksen kustannukset kohtuullisine matkakuluineen,
- äkillisen hammassäryn välttämättömästä hoidosta aiheutuneet kustannukset kohtuullisine matkakuluineen, jos särky on alkanut ja hoito annettu matkan aikana. Nämä kustannukset korvataan, enintään 170 euroa, vaikka särky olisi aiheutunut puremisesta tai muusta kuin matkasairaudesta.
- raskauden aikaisista komplikaatioista aiheutuvat äkillisen hoidon kustannukset, ei kuitenkaan vastasyntyneen hoitokustannukset. Raskauden aikana turva päättyy 2 kuukautta ennen synnytyksen laskettua aikaa.
- vamman tai sairauden sairaalahoidon yhteydessä aiheutuneet välttämättömät puhelinkulut 100 euroon asti.
- kustannukset lääkärin määräämästä välttämättömästä leikkauks-, kipsaushoidon tai murtuman jälkeisestä fysikaalisesta hoidosta, enintään 15 hoitokertaa tapaturmaa kohden,
- kulut tapaturman seurauksena annettusta, lääkärin määräämästä psyykkisestä hoidosta, korkeintaan 5 kertaa/ tapaturmaa.

96.1.3 Hoitokuluihin eivät sisälly

- kustannukset jotka aiheutuvat oleskelusta kuntoutus-, kylpylä- tai vesihoitolaitoksessa eivätkä matkakulut näihin laitoksiin
- vakuutus ei korvaa vahingoittuneen etsinnästä aiheutuvia kuluja

96.2 Matkan peruuntuminen

Matkan peruuntumisesta korvataan ennen matkaa maksetut kulut, joista vakuutettu on matkan järjestäjän matkaehtojen mukaan vastuussa. Peruuntumiskuluja korvataan enintään 5 000 euroa/vakuutettu.

96.3 Matkan keskeytyminen

96.3.1 Matkan keskeytymisen vuoksi maksetaan

- välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset paluumatkan aikana takaisin Suomessa olevaan kotipaikkaan
- vakuutusyhtiön hyväksymät kohtuulliset matkakustannukset uudesta menomatkasta matkakohteeseen, mikäli tämä on vakuutuksen voimassaoloaikana välttämätön opintojen tai työsuhteen jatkumisen vuoksi, sekä
- sairaalahoidon tai ennenaikaisen matkalta paluun takia korvaus menetetyistä matkapäivistä.

Jos alle 16-vuotias lapsi sairastuu ja huoltajan läsnäolo sairaalassa on välttämätöntä lääkärin määräyksen takia, menetetyistä matkapäivistä maksetaan korvaus myös yhdelle matkalla mukana olleelle huoltajalle.

Menetettyjen matkapäivien korvaus on 55 euroa/vuorokausi enintään 45 vuorokaudelta, kuitenkin korkeintaan alkuperäisen matkan hinta, joka on maksettu ennen matkan alkua.

Korvausta menetetyistä matkapäivistä ei makseta kuolleen henkilön osalta.

96.3.2 Matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysinä 24 tunnin ajanjaksoina. Menetetyt matkapäivät lasketaan vastaavasti sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, jolloin sairaalahoido päättyi tai enintään siihen asti jolloin matkan tuli päättyä.

Jos viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso ylittyy 12 tunnilla, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi.

Jos vakuutettu menettää kolme neljäsosaa kaikista matkapäivistään, katsotaan hänen menettäneen kaikki matkapäivänsä.

96.4 Korvaus matkalta myöhästymisestä

Kohdassa 95.4 mainittu myöhästymisen korvataan, jos

- yleinen kulkuneuvo, taksi, vuokra-auto, laiva tai lentokone, jota vakuutettu on aikonut käyttää tai on käyttänyt, myöhästyy sään tai teknisen vian vuoksi, tai
- vakuutetun käyttämä kulkuneuvo joutuu liikenneonnettomuuteen.

Vakuutuksesta korvataan myöhästymisen, jos vakuutettu on varannut riittävästi aikaa ehtiäkseen siihen paikkaan, josta matka alkaa, ottaen huomioon vallinneet olosuhteet ennen matkan alkua sekä matkanjärjestäjien, liikenneyhtiön, lentokentän tai viranomaisten määräykset.

Myöhästymisen johdosta korvataan välttämättömät ja kohtuulliset kustannukset, jotka aiheutuvat vakuutetun toimenpiteistä päästä mukaan matkalle. Kuluja korvataan enintään 1700 euroa/henkilö.

Mikäli vakuutettu ei enää ehdi matkalle mukaan, korvataan myöhästymisen vuoksi peruuntunut matka kuten yllä. Myöhästymisen kokonaiskorvaus on korkeintaan 1700 euroa/henkilö.

Vakuutus korvaa 50 % majoituskustannuksista, jos meno- tai paluulento myöhästyy lakon, terroriteon tai pommiuhan vuoksi. Majoituskustannukset korvataan korkeintaan 2 vuorokaudelta.

Korvausta ei suoriteta siltä osin kuin vakuutettu on oikeutettu korvaukseen matkanjärjestäjältä, liikenneyhtiöltä, hotellilta tai vastaavalta.

96.5 Pysyvä haitta

96.5.1 Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä otetaan huomioon ainoastaan vamman laatu, ei yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia ja harrastuksia.

96.5.2 Pysyvän yleisen haitan suuruus määritetään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokituksen mukaan. Haitan suuruus määritetään tapaturman sattuessa voimassa olleen haittaluokituksen perusteella. Vammat on jaettu haittaluokiiin 1–20 siten, että luokka 20 (100 %) vastaa täyttä haittaa.

96.5.3 Täydestä pysyvästä haitasta maksetaan tapaturman sattuessa voimassa ollut vakuutusmäärä. Osittaisesta pysyvästä haitasta maksetaan niin suuri osa vakuutusmäärästä kuin haittaluokka osoittaa.

96.5.4 Kertakorvaus maksetaan kun haitta on muodostunut pysyväksi. Pysyvä haitta määritetään viimeistään kolmen vuoden kuluttua tapaturman sattumisesta.

96.5.5 Jos haittaluokka muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut kertakorvauksen maksamisesta, on korvauksen määrää vastaavasti muutettava. Maksettua korvausta ei kuitenkaan peritä takaisin. Haittaluokan muuttuminen mainitun kolmivuotiskauden jälkeen ei johda vahvistetun korvauksen tarkistamiseen.

96.5.6 Korvausta ei makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta.

96.6 Kuolema

96.6.1 Vakuutetun kuoltua matkan aikana korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella kohtuulliset kotiinkuljetuksesta aiheutuneet kustannukset tai hautauskustannukset ulkomailla. Nämä kustannukset korvataan kuolinsyystä riippumatta.

96.6.2 Tapaturman aiheuttamasta vakuutetun kuolemasta maksetaan sovittu vakuutusmäärä. Tästä korvauksesta vähennetään saman tapaturman johdosta maksettu pysyvän haitan korvaus. Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun tapaturmasta on kulunut kolme vuotta.

96.6.3 Vakuutetun kuolemasta, jonka olennaisena syynä on matkalla saatu, tartuntatautiasetuksessa (786/1986) määritelty yleisvaarallinen tartuntatauti, maksetaan sovittu vakuutusmäärä.

Korvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun sairauden toteamisesta on kulunut yksi vuosi.

97 Korvattavuuden rajoitukset

97.1 Ydinvahinko ja sota

Vakuutuksesta ei korvata vahinkotapahtumaa, joka on aiheutunut

- ihmisiä joukoittain tuhonneen, ydinreaktioon perustuvan aseiden tai laitteiden äkillisestä vaikutuksesta,
- sodasta, kapinasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tämän kohdan vasturajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, mikäli vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa eikä itse ole osallistunut sanottuihin toimiin. Suursodalla tarkoitetaan sotaa kahden tai useamman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenen välillä.
- kemiallisesta tai biologisesta sodankäynnistä

97.2 Lentomatka

97.2.1 Vakuutus ei ole voimassa lentohenkilöstöön kuuluvalla tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalla lento-onnettomuudessa sattuvan tapaturman varalta.

97.2.2 Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallistunnuksin varustetussa ilma-aluksessa.

97.3 Erikoismatkat

Vakuutus ei ole voimassa tutkimusretkillä ja muilla riskialttiisiin olosuhteisiin tehtävillä matkoilla.

Vakuutuksen voi saada voimaan näihin vain lisäsopimuksesta

ja -maksusta. Nämä rajoitukset eivät koske alle 15-vuotiaita lapsia.

97.4 Ruumiillinen ansiotyö

Vakuutus on voimassa ruumiillisessa ansiotyössä vain lisäopimuksesta ja -maksusta.

97.5 Ajoneuvot

Vakuutus ei korvaa ajoneuvojen kotiinkuljetusta.

98 Lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

100 Matkatavaravakuutus

101 Vakuutuksen tarkoitus

Matkatavaravakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa 95 mainituista vahinkotapahtumista aiheutuneet suoranaiset vahingot sekä ehdoissa erikseen mainitut kustannukset.

102 Vakuutetut

102.1 Vakuutettuina ovat vakuutus kirjassa mainitut, Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt, jotka kuuluvat Suomen sairausvakuutuslain piiriin.

102.2 Vakuutettuja ovat myös matkustajavakuutukseen sisältyvät ja samassa taloudessa asuvat perheenjäsenet.

103 Vakuutuksen kohde

103.1 Vakuutuksen kohteena on matkatavara, jolla tarkoitetaan mukana olevaa omaisuutta mukaan lukien matkaliput.

103.2 Matkatavaraksi ei katsota

- moottorikäyttöisiä ajoneuvoja, matkailu- tai muita perävaunuja, vesi- taikka ilma-aluksia, eikä edellä mainittujen osia taikka tarvikkeita,
- kauppatavaroita, tavaränäytteitä, mainosmateriaalia, kaupallisia tai opetusfilmejä ja -nauhoja, valokuvia eikä piirustuksia, käsikirjoituksia, kokoelmia eikä näiden osia,
- arvopapereita, luottokortteja eikä rahaa,
- muuttotavaroita,
- eläimiä eikä kasveja.

104 Vakuutuksen voimassaolo

104.1 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomesta alkaneilla ulkomaan matkoilla. Suomessa vakuutus on voimassa matkoilla, jotka poikkeavat vakuutetun normaalista, päivittäisestä elinympäristöstä ja jotka tehdään vähintään 50 kilometrin etäisyydellä vakuutetun asunnosta, työpaikasta, opiskelupaikasta tai vapaa-ajan asunnosta. Vakuutus ei ole voimassa edellä mainituissa paikoissa tai mainittujen paikkojen välisillä matkoilla.

104.2 Voimassaoloaika

Vakuutus on voimassa enintään kolmen kuukauden pituisella matkalla tai vakuutus kirjassa mainitun ajan.

Mikäli vakuutettu tilapäisesti keskeyttää matkansa palatakseen Suomeen vähintään 30 vuorokaudeksi, katsotaan uuden matkan alkaneen keskeytyksen jälkeen.

Lisäopimuksesta ja -maksusta vakuutuksen voi saada voimaan siltä osin kuin matka ylittää kolme kuukautta tai vakuutus kirjassa mainitun ajan. Lisäopimusta ei myönnetä henkilölle, joka kahden edellisen kalenterivuoden aikana on oleskellut ulkomailla yhteensä yli 12 kuukautta. Lisäopimusta ei myönnetä henkilölle, joka on täyttänyt 70 vuotta.

105 Korvattavat vahinkotapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

105.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan äkillisesti vaikuttaneesta syystä arvaamattomasti aiheutunut vahinko.

105.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- tavaran katoamisesta tai sen unohtamisesta, ei myöskään
- varkaudesta, jos tapahtuman aikaa ja paikkaa ei voida todentaa
- varkaudesta, kun kyseessä on kadonnut tai unohtunut irtain omaisuus
- varkaudesta, kun kyseessä on ulos jätetty irtain omaisuus
- tavaran tavanomaisesta käytöstä, sen hankaantumisesta, kulumisesta, naarmuuntumisesta tai puutteellisesta päällyksestä,
- polkupyörille, suksille tai muille urheiluvälineille niitä tarkoitukseensa käytettäessä
- mukana olevista syövyttävistä tai tahraavista aineista taikka mukana olevien nesteiden vuotamisesta tai juomia sisältävien pullojen särkymisestä,
- normaalista sääolosuhteista tai tavanomaisista luonnonilmiöistä, paitsi silloin kun tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun,
- viranomaisen toimenpiteistä
- vahinkoa, joka korvataan jonkin erityislain, takuun tai muun vakuutuksen perusteella.

106 Suojeluohjeet

106.1 Säilytettäessä hotellihuoneessa esinettä tai laitteistoa, jonka arvo ylittää 340 euroa, on sen oltava erikseen lukitussa kiinteässä tilassa, mikäli se esineen käyttö, koko ja olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista.

106.2 Esinettä tai laitteistoa, jonka arvo ylittää 340 euroa, ei saa päiväsaikaan säilyttää ohikulkijoiden helposti nähtävissä tai yöllä taikka yön ajaksi pysäköidyssä tai kolmannen henkilön huostaan jätetyssä moottoriajoneuvossa, asumattomassa matkailu- tai muunlaisessa perävaunussa taikka veneessä.

106.3 Matkatavaraa on varkausvahingon välttämiseksi riittävästi valvottava.

106.4 Vahingoittunutta esinettä ei saa hävittää ilman erityistä syytä.

106.5 Jos esine on vahingoittunut tai kadonnut kuljetuksen aikana, on vahingosta ilmoitettava kuljetusliikkeen tai liikenneyrityksen edustajalle.

106.6 Suojeluohjeiden noudattamatta jättämisen perusteella korvausta voidaan VakSL 31 §:n mukaan alentaa tai se evätä.

107 Korvaussäännöt

107.1 Korvauksen laajuus

107.1.1 Vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtumasta vakuutuksen kohteelle aiheutunut suoranainen esinevahinko. Esinevahingossa vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty omaisuuden vakuutusmäärä. Matkatavaroiden yhteisarvo ei vaikuta korvauksen määrään (ks. kohtaa 107.3.4).

107.1.2 Vakuutusmäärästä riippumatta korvataan

- kadonneen matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, mikäli tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkanjärjestäjän tai muun vastaavan haltuun,
- matkatavaran pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset,
- kohtuulliset matkalippujen, passin ja viisumin varkaudesta aiheutuneet jälleenhankinta-, matka- ja majoituskustannukset, kuitenkin enintään 255 euroa, kun kustannukset ovat aiheutuneet matkan aikana.

107.1.3 Vakuutusmäärään saakka korvataan

- välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset silloin, kun kuljetettavaksi jätetty matkatavara myöhästyy vähintään 12 tuntia vakuutetun matkakohteeseen saapumisesta menomatalla. Korvauksena suoritetaan 68 euroa jokaista alkanutta vuorokautta kohti, kuitenkin yhteensä enintään 340 euroa henkilöä kohti.

107.2 Korvauksen määrän laskeminen

107.2.1 Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

107.2.2 Menetetyn tai korjauskelvottomaksi vahingoittuneen esineen osalta vahingon määrä on sen päivänarvo, jolla tarkoitetaan rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään, mitä omaisuus on arvossa menettänyt iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun sellaisen syyn johdosta.

107.2.3 Jos vahingoittunut omaisuus voidaan korjata, on korvausmäärä sama kuin korjauskustannukset.

107.2.4 Korvauksena maksetaan omavastuulla vähennetty vahingon määrä.

107.2.5 Jos vakuutetulla on useampia saman edun sisältäviä vakuutuksia, ei yhteenlaskettu korvaus saa ylittää omavastuulla vähennettyä vahingon määrää.

107.3 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

107.3.1 Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen asemasta korjauttaa vahingoittunut esine tai hankkia tilalle vastaava.

107.3.2 Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutuksenottajan tulee viipymättä luovuttaa se vakuutusyhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

107.3.3 Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen. Vakuutusyhtiöllä on kuitenkin oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai

sen osa, arvioituna samojen perusteiden mukaan kuin vahinkotapahtumassa.

107.3.4 Vahingon johdosta vakuutusmäärä vähenee korvauksen määrällä.

108 Korvattavuuden rajoitukset

108.1 Ydinvahinko ja sota

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- atomivastuulaissa tarkoitetusta ydinvahingosta,
- sodasta, kapinasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tämän kohdan vastuurajoitusta ei sovelleta 14 päivän aikana aseellisten toimien alkamisesta, muun kuin suursodan ollessa kysymyksessä, mikäli vakuutettu jo ennen niitä on aloittanut matkansa ja ei itse ole osallistunut sanottuihin toimiin. Suursodalla tarkoitetaan sotaa kahden tai useamman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenen väillä.

109 Lisäksi sovelletaan Folksam Vahinkovakuutuksen yleisiä sopimusehtoja.

110 Koira- ja kissavakuutus

111 Vakuutuksen sisältö

Vakuutukseen sisältyy henkivakuutus ja erillisen sopimuksen mukaan eläinlääkärikuluvakuutus, sekä vakuutus käyttötarkoitukseen koulutetuille koirille lisäturvavakuutuksena.

Lisäturvavakuutuksesta on tehtävä merkintä vakuutuskirjaan.

112 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen kohdassa 115 mainitut vahinkotapaukset.

113 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty rekisteröity koira tai kissa. Sekarotuiset koirat sekä rekisteröimättömät koirat voidaan sisältää vakuutukseen kun vakuutusmäärä on korkeintaan 340 euroa. Vakuutuksella voidaan vakuuttaa yli 6 viikon ja enintään 6 vuoden ikäisiä koiria ja kissoja.

114 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa sekä matkalla näiden maiden välillä. Suomen ulkopuolella vakuutus on kuitenkin vain 30 päivää voimassa matkan lähdöstä lukien. Vakuutus on kuitenkin voimassa ainoastaan Suomessa niiden koirien ja kissojen osalta jotka osallistuvat näyttelyihin, kilpailuihin tai vastaavaan.

115 Korvattavat vahinkotapaukset ja niihin liittyvät rajoitukset

115.1 Korvattavat vahinkotapaukset

Vakuutus korvaa vahingon joka johtuu

- koiran tai kissan kuolemasta
- siitä, että koira tai kissa sairauden tai vamman johdosta on lopetettava
- koiran tai kissan katoamisesta tai anastamisesta.

Lopettamista pidetään välttämättömänä kun sairastuneen tai vammautuneen eläimen kuolema on huolimatta asiallisesta hoidosta odotettavissa tai jos eläin on lopetettava selvän eläinrääkkäyksen välttämiseksi.

115.2 Vahinkoilmoitukseen on liitettävä eläinlääkärin lausunto.

115.3 Vahinkotapaukset joita ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa joka on aiheutunut

- synnynnäisestä viasta tai luonneviasta
- valeraskaudesta
- kasvuhäiriöstä tai rakenneviasta, luuston tai nivelten kehityshäiriöstä
- siitoskyvyn menettämisestä tai tiineytymättömyydestä
- pakkosynnytyksestä tai keisarinleikkauksesta
- tarpeellisia rokotuksia koskevan ohjelman seuraamisen laiminlyömisestä
- tarttuvia eläintauteja koskevan lain määräysten laiminlyömisestä
- muun kuin laillistetun eläinlääkärin suorittamista hoitotoimenpiteistä
- taloudellisista syistä.

116 Korvausmääräykset

116.1 Vakuutusmäärällä tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka on merkitty vakuutuskirjaan kunkin koiran tai kissan osalta.

116.2 Koiran tai kissan kuolemasta, välttämättömästä lopettamisesta, katoamisesta tai anastamisesta aiheutuneena vahinkona korvataan eläimen käypä arvo. Vakuutusyhtiön kokonaiskorvauksen ylimpänä rajana on kuitenkin vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

116.3 Eläimen käyvällä arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka siitä olisi saatu myytäessä välittömästi ennen vahinkotapahtumaa.

116.4 Kun koira tai kissa täyttää 6 vuotta alennetaan vakuutusmäärää jokaisen seuraavan vakuutuskauden alussa. Alennus on 10 % siitä vakuutusmäärästä joka on merkitty vakuutuskirjaan koiran tai kissan täyttäessä 6 vuotta. Arvonvähennys päättyy 340 euroon.

116.5 Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana koira tai kissa täyttää 10 vuotta.

116.6 Vakuutus korvaa vahingon, mikäli kadonnutta tai anastettua koira tai kissaa ei ole saatu takaisin 2 kuukaudessa. Mikäli kadonnut tai anastettu koira tai kissa palautuu omistajalle, hänen on välittömästi palautettava maksettu korvausmäärä vakuutusyhtiölle.

116.7 Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata jonkun muun vakuutuksen nojalla tai eläintautilain edellyttämänä tai muista syistä yleisistä varoista.

117 Lisäturvavakuutukset

117.1 Eläinlääkärikuluvakuutus

117.1.1 Eläinlääkärikuluvakuutuksen voi ottaa yli 6 viikon mutta alle 6 vuoden ikäisille koirille ja kissoille.

117.1.2 Vakuutus alkaa vakuutuskirjassa mainittuna ajankohtana. Vakuutetun eläimen sairaudesta johtuvissa vahinkotapahtumissa vakuutus alkaa kuitenkin vasta 14 vuorokauden kuluttua vakuutuskirjaan merkitystä vakuutuksen alkamisajankohdasta.

117.1.3 Vakuutus korvaa sairauden tai vamman aiheuttamat eläinlääkärin antamasta hoidosta johtuvat kustannukset siltä ajalta kun vakuutus on ollut voimassa.

Eläinlääkärikustannukset sisältävät:

- vahvistettujen ohjetaksojen mukaiset eläinlääkäripalkkiot
- vastaanotolla käytetyt lääkkeet, sidontatarpeet ja vastaavat reseptillä määrätyt lääkkeet
- sairauden tai vamman johdosta suoritettavat tarpeelliset röntgentutkimukset
- leikkaukset.

117.1.4 Vakuutuksesta ei korvata kuluja, jotka ovat aiheutuneet;

- sairauden ennalta ehkäisemistä
- tutkimuksesta perinnöllisen vian toteamiseksi
- synnynnäisen vian tai luonnevian hoidosta
- valeraskaudesta
- kasvuhäiriöiden tai rakennevikojen hoidosta, luuston tai nivelten kehityshäiriöstä
- kastraatiosta tai sterilisaatiosta
- erikoisruokavaliosta, rehuista, ravintovalmisteista ja vitamiineista
- pakkosynnytyksestä tai keisarinleikkauksesta
- kroonisten sairauksien ja allergian hoidosta
- sairautta hengityselimistöissä, tämä koskee seuraavia rotuja: ranskalainen- ja englantilainen bulldoggi, bokseri, pekingeesi, bostonterrieri sekä mopsi
- tarpeellisia rokotuksia koskevan ohjelman seuraamisen laiminlyömisestä
- tarttuvia eläintauteja koskevan lain määräysten laiminlyömisestä
- muun kuin laillistetun eläinlääkärin suorittamista hoitotoimenpiteistä
- kuljetus- ja matkakuluja.

117.1.5 Vakuutuksesta korvataan vain tapaturmasta aiheutuvia hammashoitokustannuksia.

117.1.6 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuus on enintään jokaista vakuutuskautta kohti vakuutuskirjassa merkitty enimmäiskorvaus.

117.1.7 Saman sairauden tai tapaturman aiheuttamia kuluja korvataan enintään vakuutuskirjassa mainittuun enimmäiskorvausmäärän asti 12 kuukauden ajan.

117.1.8 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

117.1.9 Muulloin sovelletaan Koira- ja kissavakuutuksen vakuutusehtoja.

117.2 Vakuutus käyttökoirille

117.2.1 Vakuutus voidaan merkitä lisävakuutuksena henkivakuutukseen ja on tarkoitettu hyötykäyttöön koulutetuille koirille, ei kuitenkaan siitoskäyttöön tarkoitetuille koirille.

117.2.2 Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka johtuu siitä että koira tulee tapaturman takia koulutuksensa mukaiseen hyötykäyttöön kykenemättömäksi.

117.2.3 Korvaus maksetaan kertakorvauksena, korkeintaan 50 % vakuutusmäärästä.

117.2.4 Vahingon johdosta vakuutusmäärä vähenee korvauksen määrällä.

117.2.5 Muulloin sovelletaan Koira- ja kissavakuutuksen vakuutusehtoja.

120 Hevosvakuutus

121 Vakuutuksen sisältö

Vakuutukseen sisältyy perusvakuutus ja erillisen sopimuksen mukaan eläinlääkärikuluvakuutus lisäturvavakuutuksena. Lisäturvavakuutuksesta on tehtävä merkintä vakuutuskirjaan.

122 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen kohdassa 125 mainitut vahinkotapaukset.

123 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkitty hevonen. Hevosen on oltava yli kuukauden mutta alle 20 vuotta vanha. Yli 15 mutta alle 20 vuotiaat hevoset voidaan sisältää perusvakuutukseen kun vakuutusmäärä on korkeintaan 1 360 euroa. Vakuutus päättyy kun hevonen täyttää 20 vuotta.

124 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa sekä matkalla näiden maiden välillä. Suomen ulkopuolella vakuutus on kuitenkin vain 30 päivää voimassa matkan lähdöstä lukien.

Vakuutus on voimassa ainoastaan Suomessa niiden hevosten osalta jotka osallistuvat näyttelyihin, kilpailuihin tai vastaavaan.

125 Korvattavat vahinkotapaukset ja niihin liittyvät rajoitukset

125.1 Korvattavat vahinkotapaukset

125.1.1 Vakuutus korvaa vahingon joka johtuu

- hevosen kuolemasta
- siitä, että hevonen välttämättä täytyy lopettaa vamman tai sairauden tai laillistetun eläinlääkärin tekemän kuohitsemisen johdosta. Lopettamista pidetään välttämättömänä kun hevosen kuolema asiallisesta hoidosta huolimatta on odotettavissa tai jos hevonen on lopetettava eläinräkkäyksen välttämiseksi.

125.1.2 Vakuutuksesta korvataan vahinko, kilpahevosta lukuun ottamatta, joka on syntynyt hevosen käyttöarvon laskun johdosta, mikäli käyttöarvo laskee sairauden tai vamman johdosta.

125.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa joka on aiheutunut

- kivespussikohjua sairastavan orin tai pietturiorin kuolemasta kuohitsemisen seurauksena
- hevosen napatyrään sairastumisesta
- hevosen lopettamisesta luonnevian johdosta
- hevosen menetetyistä tai vähennetyistä siitoskyvyn johdosta
- hevosen anastamisesta tai katoamisesta. Vahinko korva-

taan kuitenkin, jos vuoden kuluessa katoamisesta tai anastamisesta löydetään vakuutuksen kohteena olevan hevosen jäännöksiä.

- lopettamista ontumisen tai muun liikuntahäiriön johdosta
- kasvu- ja kehityshäiriöistä
- siitä, että hevosella on kilpailtu neljännen tiineyskuukauden jälkeen
- tarttuvia eläintauteja koskevan lain määräysten laiminlyömisestä
- muun kuin laillistetun eläinlääkärin suorittamista hoitotoimenpiteistä
- taloudellisista syistä.

126 Korvausmääräykset

126.1 Vakuutusmäärällä tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka on merkitty vakuutuskirjaan kunkin hevosen osalta. Vakuutusyhtiön kokonaiskorvauksen ylämpänä rajana on vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

126.2 Kun hevonen täyttää 13 vuotta vakuutusmäärä alenee jokaisen seuraavan vakuutuskauden alussa. Alennus on 10 % siitä vakuutusmäärästä joka on merkitty vakuutuskirjaan hevosen täyttäessä 13 vuotta. Arvonvähennys päättyy 1 360 euroon.

126.3 Vakuutus päättyy sen vakuutuskauden lopussa, jonka aikana hevonen täyttää 20 vuotta.

126.4 Hevosen kuolemasta korvataan hevosen käypä arvo. Hevosen käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka hevosesta olisi saatu myytessä välittömästi ennen vahinkotapahtumaa, kuitenkin korkeintaan vakuutusmäärää. Mikäli kilpahevosen kuolee kuohitsemisen seurauksena, vakuutusyhtiön korvausvelvollisuus on 3 400 euroa, kuitenkin korkeintaan voimassa oleva vakuutusmäärä.

126.5 Kuolemantapauksessa vähennetään korvaussummasta, saman vakuutuskauden aikana, samasta sairaudesta tai vahingosta, eläinlääkärikuluvakuutuksesta maksetut korvaukset.

126.6 Korvaus käyvän arvon alenemista maksetaan eläinlääkärin lausunnon mukaan. Korvausta maksetaan korkeintaan 50 % vakuutusmäärästä, kuitenkin korkeintaan voimassa olevan vakuutusmäärän ja arvioidun teurastusarvon ero. Tämä ei koske kilpahevoseja.

126.7 Vahinko korvataan vain siltä osin kuin sitä ei korvata jonkun muun vakuutuksen nojalla.

127 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

128 Lisäturvavakuutukset

118.1 Eläinlääkärikuluvakuutus

128.1.1 Eläinlääkärikuluvakuutus voidaan merkitä yli 1 kuukauden sekä alle 13 vuoden ikäisille hevosille.

128.1.2 Vakuutus alkaa vakuutuskirjassa mainittuna ajankohtana. Vakuutetun eläimen sairaudesta johtuvissa vahinkotapahtumissa vakuutus alkaa kuitenkin vasta 14 vuorokauden kuluttua vakuutuskirjaan merkitystä vakuutuksen alkamisajankohdasta.

128.1.3 Vakuutus korvaa sairauden tai vamman johdosta seuraavat kustannukset eläinlääkärin antamasta hoidosta hevoselle tai alle yhden kuukauden vanhalle varsalle siltä ajalta kun vakuutus on ollut voimassa:

- vahvistetun taksan mukaiset eläinlääkäripalkkiot
- eläinlääkärin matkakustannukset
- sairauskäynnillä käytetyt lääkkeet, sidontatarpeet ja vastaa-
- reseptillä olevat lääkkeet
- kuolleen hevosen tutkimus
- leikkaukset

128.1.4 Vakuutus ei korvaa seuraavia kuluja, jotka johtuvat

- Hevosvakuutusehdoissa kohdassa 125.2 mainittujen sairauksien tai vammojen hoidosta
- tiineys- tai siitoskyvyttömyyden hoidosta
- kuohitsemisesta tai steriloinnista
- sairauden ennalta ehkäisemisestä
- loishoidosta
- kroonisten sairauksien ja allergian hoidosta
- rasisusvammoista ja niiden seurauksena kehittyneistä luumutoksista, nivelrikoista ja jännevioista, vaikka vamma ilmenisikin äkillisesti
- kasvu- ja kehityshäiriöistä
- tarttuvia eläintauteja koskevan lain määräysten laiminlyömisestä
- muun kuin laillistetun eläinlääkärin suorittamista hoitotoimenpiteistä
- kilpahevosen kuljetuksesta.

128.1.5 Vakuutuksesta korvataan vain tapaturmasta aiheutuvia hammashoitokustannuksia.

128.1.6 Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuus on enintään jokaista vakuutuskautta kohti vakuutus kirjassa merkitty enimmäiskorvaus.

128.1.7 Saman sairauden tai tapaturman aiheuttamia kuluja korvataan enintään vakuutus kirjassa mainittuun enimmäiskorvausmäärän asti 12 kuukauden ajan.

128.1.8 Muulloin sovelletaan Hevosvakuutuksen vakuutusehdoja.

130 Metsävakuutus

131 Vakuutuksen sisältö

Vakuutus sisältää, sen mukaan kuin vakuutus kirjassa on mainittu, perusvakuutuksena joko yhdistetyn metsävakuutuksen tai metsäpalovakuutuksen.

132 Vakuutuksen tarkoitus

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata näiden ehtojen mukaisesti kohdassa 14.1 mainituista vahinkotapahtumista aiheutunut suoraanainen esinevahinko sekä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

133 Vakuutuksen kohde

Vakuutuksen kohteena ovat vakuutus kirjassa mainitun tilan metsätalouden puusto ja taimikko.

Metsätaloudenmaalla tarkoitetaan metsämaata, kitumaata ja näiden muodostamaan kokonaisuuteen kuuluvaa joutomaata. Vakuutuksen kohteena on myös hakkuupaikalla ja metsä- tai tienvarsivarastossa oleva vakuutuksenottajan omistama, vakuutus kirjassa mainitulta tilalta hakattu puutavara.

134 Korvattavat vahinkotapahtumat ja näihin liittyvät rajoitukset

134.1 Korvattavat vahinkotapahtumat

134.1.1 Yhdistetty metsävakuutus

134.1.1.1 Palo-, myrsky- ja lumivahinko

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeän tulen ja sen sammutustoi-

- puustolle (valtapituus yli 7 metriä) ja puutavaralle, kun vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrä vahinkotapahtumaa kohti on vähintään 20 kiintokuutiometriä
  - taimikolle (valtapituus korkeintaan 7 metriä), kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaan tuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.
- Vakuutuksesta korvataan myös palovahingon jälkivartiointista aiheutuneet kustannukset.

134.1.1.2 Hyönteis- ja tulvavahinko

Vakuutuksesta korvataan hyönteisten ja tulvan puustolle (valtapituus yli 7 metriä) aiheuttama vahinko tuhkohoidissa, joissa puusto on vioittunut vähintään yhden hehtaarin suuruisella yhtenäisellä alueella siten, että alue joudutaan vahingon välittömänä seurauksena kokonaan metsittämään.

134.1.1.3 Hyönteis-, jyräjä-, sienitauti- ja tulvavahinko taimikolle

Vakuutuksesta korvataan hyönteisten, jyräjäiden, sienitautien ja tulvan aiheuttama vahinko taimikolle (valtapituus korkeintaan 7 metriä), kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaan tuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.

134.1.2 Metsäpalovakuutus

Vakuutuksesta korvataan irtipäässeän tulen ja sen sammutustoi-

- puustolle (valtapituus yli 7 metriä) ja puutavaralle, kun vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrä vahinkotapahtumaa kohti on vähintään 20 kiintokuutiometriä.
  - taimikolle (valtapituus korkeintaan 7 metriä), kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaan tuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään puolen hehtaarin suuruinen.
- Vakuutuksesta korvataan myös palovahingon jälkivartiointista aiheutuneet kustannukset.

134.2 Korvauspiirin ulkopuolelle jäävät vahingot

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, jos vahinkotapahtuma on alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa
- vahinkoa siltä osin kuin se voidaan korvata julkisista varoista eikä siltä osin kuin korvausta suoritetaan ainaismetsä- tai ainaismetsäpalovakuutuksesta
- puustolle aiheutuneen vahingon johdosta syntyviä metsittämiskustannuksia
- sammutuskustannuksia eikä jälkiraivauksesta aiheutuneita kustannuksia

- vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, kapinasta, vallankumouksesta tai muusta sen kaltaisesta syystä
- vahinkoa, joka on aiheutunut ydinvastuulaissa määritetystä ydinvahingosta
- vahinkoa, joka johtuu ilman, veden tai maaperän saastumisesta.

135 Arvioimis- Ja korvaussäännökset

135.1 Korvauksen laajuus

135.1.1 Vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtuman johdosta puustolle ja puutavaralle aiheutunut vahinko

- puutavaralajisiirtymästä
- käyttökelvottomaksi tulemisesta tai
- tuhoutumisesta.

Lisäksi vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtuman johdosta aiheutunut vahinko

- hakkuu- ja korjuukustannusten kohoamisesta
- liian aikaisin tapahtuneesta hakkuusta (odotusarvovahinko).

135.1.2 Vakuutuksesta korvataan vahinkotapahtuman johdosta taimikolle sen tuhoutumisesta aiheutunut vahinko (kustannusarvovahinko).

135.2 Korvauksen määrän laskeminen ja suorittaminen

135.2.1 Vahingon määrän arvioinnin perusteena on

- puuston hakkuuarvo
- puuston odotusarvo
- puutavaran hinta
- taimikon kustannusarvo

välittömästi ennen ja jälkeen vahinkotapahtuman.

Puuston hakkuuarvolla tarkoitetaan puustosta saatavaa kantorahaa käyppinä puutavaralajeina myydessä.

Puuston odotusarvolla tarkoitetaan puustosta tulevaisuudessa saatavien hakkuutulojen perusteella laskettua nykyarvoa.

Puutavaran hinnalla tarkoitetaan hakatusta puutavarasta saatavaa myyntihintaa.

Taimikon kustannusarvolla tarkoitetaan taimikon perustamisesta ja kasvattamisesta aiheutuneita kustannuksia.

135.2.2 Vahingon määrän arvioinnissa ei oteta huomioon muita omaisuuden liittyviä etuuksia tai vahingosta välillisesti aiheutuvaa tappiota taikka voiton tai muiden etujen menetystä.

135.2.3 Vahingon määrä lasketaan vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

135.2.4 Myrskyn aiheuttamissa vahingoissa korvattavan vahingon määrä on kiintokuutiometriä kohti korkeintaan 30 % vahingoittuneen puuston kantorahasta lisätyn mahdollisella odotusarvolisän osuudella.

135.2.5 Odotusarvolisä voidaan korvata silloin, kun vahingon kohteeksi joutunut puusto on vahingon jälkeen Keskusmetsälautakunta Tapion ohjeiden mukaisesti vajaatuottoinen.

135.2.6 Korvauksen määrä on vahingon määrä vähennettynä vakuutuskirjaan tai uudistuskuittiin merkityllä omavastuulla (ks. kuitenkin 135.2.7).

135.2.7 Jos vakuutusmaksun perusteena oleva vakuutuskirjassa mainittu pinta-ala osoittautuu todellista pinta-alaa pienemmäksi, vakuutuksesta korvataan vain niin suuri osa omavastuun määrällä vähennetystä vahingon määrästä kuin vakuutuskirjassa mainitun pinta-alan ja todellisen pinta-alan mukaisten vakuutusmaksujen suhde osoittaa.

Vakuutusmaksun perusteena olevaan pinta-alaan sisältyy veroluokkiin I–IV luokitettu metsämaa. Tähän pinta-alaan kuuluvat myös verohuojennuksen saaneet alueet.

135.3 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

135.3.1 Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vahingot ennen kuin vahinkoaluetta ryhdytään raivaamaan, vahingoittuneita puita korjaamaan tai ennen kuin ryhdytään muihin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaikeuttaa vahinkojen toteamista.

135.3.2 Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutuksenottajan omistukseen, mutta vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa vahingoittuneet puut ja puutavara niiden arvioidusta arvosta.

135.3.3 Kiinnityksenhaltijan oikeudet vahingonkorvaukseen määräytyvät kiinnitysasetuksen mukaan. Vakuutuksenottajan on tarvittaessa selvitettävä, että metsä on vapaa metsänhakkuuoikeuteen tai kiinteistöön muuten velan vakuudeksi vahvistetusta kiinnityksestä taikka että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen suorittamiseen vakuutuksenottajalle (ks. metsäkiinnityslaki 1 ja 3 §:t ja laki metsänhakkuuoikeuden kiinnittämisestä 1 § sekä kiinnitysasetus 18 §).

135.4 Indeksiehto

Vakuutusmaksu on sidottu Metsäntutkimuslaitoksen laskemaan metsävakuutusmaksuindeksiin, joka perustuu hakkuuvuosittaisiin puukuutiometrin bruttoarvoihin ja metsätyöntekijäin ansio-
tasoindeksiin seuraavia sääntöjä noudattaen:

Perusindeksi on vakuutussopimuksen alkamisvuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi.

Tarkistusindeksi on tarkistusvuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi.

Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.

Vakuutuskauden tarkistettu vakuutusmaksu on yhtä monta täyttä prosenttia vakuutussopimuksen alkuperäisestä vakuutusmaksusta kuin tarkistusindeksi on perusindeksistä.

Mikäli indeksiluku on negatiivinen, yllämainittua tarkistusta ei tehdä.

Vakuutussopimuslaista johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien osalta katso Folksam Vahinkovakuutusyhtiön Yleiset sopimusehdot B.

Yleiset sopimusehdot (B)

Folksam vahinkovakuutus Oy

Vahinkovakuutus

Sisällysluettelo

1. Eräät keskeiset käsitteet
2. Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä
  - 2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
    - 2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
  - 2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus
3. Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo
  - 3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen
  - 3.2 Vakuutus sopimuksen voimassaolo
4. Vakuutusmaksu
  - 4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen
  - 4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen
  - 4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen
  - 4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä
5. Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana
  - 5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
    - 5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
  - 5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä
6. Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä
  - 6.1 Velvollisuus noudattaa suojeleuhjeita
  - 6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)
7. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen
  - 7.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen tahallaan
  - 7.2 Törkeä huolimattomuus sekä alkoholin tai huumausaineen käyttö
  - 7.3 Alkoholin ja muun huumaavan aineen vaikutus vahinkoon moottoriajoneuvovakuutuksissa
8. Samastaminen
9. Syyntakeettomuus ja pakkotila
10. Korvausmenettely
  - 10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet
  - 10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen
  - 10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet
  - 10.4 Kuittaus
11. Vakuutuskorvaus
  - 11.1 Ylivakuutus
  - 11.2 Alivakuutus
12. Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen
  - 12.1 Itseoikaisu
  - 12.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisuosituksia antavat lautakunnat
  - 12.3 Käräjäoikeus
13. Vakuutusyhtiön takautumisoikeus
  - 13.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan
  - 13.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan
14. Vakuutus sopimuksen muuttaminen
  - 14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana
  - 14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa
15. Vakuutus sopimuksen päättymisen
  - 15.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus
  - 15.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana
  - 15.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa
  - 15.4 Omistajan vaihdos
  - 15.5 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen
16. Kolmannen henkilön oikeudet
  - 16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa
  - 16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua
  - 16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta
  - 16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa
  - 16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa
17. Muita vakuutus sopimuslaissa käsiteltäviä asioita

Vakuutusopimuslaista johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia

Vakuutusopimuslaki (543/94) on vakuutusopimuksia koskeva laki, joka sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen opimus-suhteeseen sekä eräiden henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Tähän vakuutusopimukseen sovelletaan kuitenkin myös sellaisia vakuutusopimuslain säännöksiä, joita ei jäljempänä ole esitetty. Otsikoiden jälkeen suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutusopimuslain säännöksiin, joissa käsitellään otsikossa mainittuja asioita.

1. Eräät keskeiset käsitteet

Vakuutusopimuksen keskeinen sisältö (6 §) määritellään vakuutusopimuslaissa ja vakuutusehdoissa.

Vakuutusopimustalon (2 §) on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutusopimuksen.

Vakuutettu (2 §) on se, jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Ryhmätuvakuutus (2 §) on sellainen ryhmälle tarjottava vakuutus, jossa vakuutettu osittain tai kokonaan suorittaa vakuutusmaksun.

Vakuutuskausi (16 §) on sovittu vakuutusopimukseen merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutusopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompi kumpi opimuspuoli irtisano opimusta.

Vakuutusopimustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje (31 §) on vakuutusopimuslaissa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä

Vakuutusyhtiöllä tarkoitetaan Folksam Vahinkovakuutus Oy

2. Tietojen antaminen ennen vakuutusopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutusopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutusopimukseen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja vakuutusyhtiön omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusopimusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitettujen ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusopimusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutusopimustalon antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutusopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutusopimustalon oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

Mitä tässä kohdassa sanotaan, koskee ainoastaan kuluttajaa sekä

sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutusopimustalon sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan

Vakuutusopimuslain 5. ja 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö antaa vakuutusopimustalon tietoja vakuutusopimuksen sisällöstä hyvän vakuutusopimustalon ja yleisten opimus oikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Tiedonantovelvollisuus rajoittuu niihin vakuutusmuotoihin, joita vakuutusopimustalon nimenomaisesti on tiedustellut. Jos vakuutusopimustalon on nimenomaisesti ilmoittanut, ettei hän halua yllä mainittuja tietoja, vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen niitä antamaan.

2.2 Vakuutusopimustalon ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 §, 23 § ja 34 §)

Vakuutusopimustalon ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutusopimustalon ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutusopimustalon tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menettelyt vilpillisesti, vakuutusopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritettua vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutusopimustalon tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutusopimustalon tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusopimustalon ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutusopimustalon tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutusmaksun alentamiseen.

3. Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutusopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutusopimustalon kanssa, silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutusopimustalon antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutusopimustalon on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutusopimustalon vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutusopimustalon tapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutusnot-taja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai ha-kemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

3.2 Vakuutus sopimuksen voimassaolo (16 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voi-massa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutusnot-taja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 15 mainituista syistä.

4. Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun va-kuutusyhtiö lähetti vakuutusnottajalle vakuutusmaksua koske-van laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä mak-suja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden al-kamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhem-min, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa en-nen vastuun alkamista.

Jos vakuutusnottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksil-laan lyhennetään. Mikäli vakuutusnottaja ei ole määrännyt ly-hentämisyjärjestyksestä, vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä sanottu järjestyks.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suoritta-misen edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutusnottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisano-misajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisa-nomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusnottajan maksu-vaiveuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, vakuu-tus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua es-teen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kol-men kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisano-misilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaan jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vakuutusmaksun suorittaminen (42 §)

Jos vakuutusnottaja suorittaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suo-rittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuu-tusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kulu-essa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien vakuutusnottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutus-yhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmak-susta palautetaan vakuutusnottajalle. Vakuutusmaksua ei kui-tenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2. tarkoitetuissa tilanteissa.

Kun vakuutus päättyy ennen sovitun vakuutuskauden päättymistä, palautetaan vakuutusmaksu vähennettynä vakuutuksen voimassa-oloajan vakuutusmaksulla.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus pidättää käsittelymaksuna/minimi-maksuna 10 % vuotuisesta vakuutusmaksusta, kuitenkin vähintään 25 euroa.

Jatkuissa matkustaja- ja matkatavaravakuutuksissa käsittely-maksu/minimimaksu on ensimmäisen vakuutuskauden aikana eu-romäärä, joka vastaa kahden viikon kertamaksuisen vastaavan matkustaja- ja matkatavaravakuutuksen maksua. Ensimmäisen va-kuutuskauden jälkeen määräykset ovat samat kuin muissakin va-kuutuslajeissa.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautet-tava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

5. Tietojen antaminen sopimuksen voimas-aoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa va-kuutusnottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuu-tuksennottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sel-laisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutusnot-tajalle ilmeistä merkitystä.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloai-kana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka har-haanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voi-massa sen sisältöisenä kuin vakuutusnottajalla oli saamiensa tie-tojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vai-kuttaneen vakuutusnottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta-pahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

Mitä tämän kohdan 3 momentissa sanotaan, koskee ainoastaan ku-luttajaa sekä sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeus-henkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on va-kuutusnantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita koh-taan

Vakuutus sopimuslain 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö antaa va-kuutusnottajalle tietoja vakuutus sopimuksen sisällöstä hyvän

vakuutustavan ja yleisten sopimusoikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Vakuutusyhtiön tai sen edustajan vakuutus-tapahtuman sattumisen jälkeen antama tieto tulevasta korvauksesta ei vaikuta vakuutusturvaan eikä sido vakuutusyhtiötä.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (26 § ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutusso-pimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuu-tusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta va-kuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraav-an vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuu-tuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tässä koh-dassa tarkoitettuja muutoksia ovat esimerkiksi vakuutuskohteessa suoritettut korjaus-, muutos-, lisärakennus- ja laajennustyöt, va-kuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttaminen sekä toimin-nan laadun ja laajuuden muuttaminen.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisäänty-misestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuk-senottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan kor-vausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oi-keita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskor-vauksen alentamiseen.

6. Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita (31 § ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suo-jeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudatta-misen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuute-tun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyön-tiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tör-

keästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huu-mausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttö-myyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvel-vollisuus)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuute-tun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuute-tun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säi-lyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrit-tävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oi-keudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka va-kuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitettun pelastamisvelvol-lisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syn-tymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuut-ensa tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuu-tetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laimin-lyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törke-ästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huu-mausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttö-myyden vuoksi saanut perityksi.

7. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (30 § ja 34 §)

7.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen tahallaan

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

7.2 Törkeä huolimattomuus sekä alkoholin tai huumausaineen käyttö

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huo-limattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tule-

vaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Mikäli kyse on vastuuvakuutuksesta, suorittaa vakuutusyhtiö korvauksen mahdollisesta alentamisesta tai epäämisestä huolimatta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.3 Alkoholin ja muun huumaavan aineen vaikutus vahinkoon moottoriajoneuvovakuutuksissa

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä kohdissa 7.1 ja 7.2 esitetyn lisäksi seuraavaa:

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vain erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheittämiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

8. Samastaminen (33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeluohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- 1) joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
- 2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
- 3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeluohjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeluohjeiden noudattamisesta.

9. Syyntakeettomuus ja pakkotila (36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeluohjeiden noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään suojeluohjeiden noudattamisen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 vakuutettuun samastettavaan henkilöön.

10. Korvausmenettely

10.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutusyhtiö luovuttaa sille ilmoitettuja vahinkoja koskevia tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen tietojärjestelmään. Tällöin vakuutusyhtiö tarkistaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

10.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

10.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle kuten esimerkiksi vakuutetulle ja kohdassa 16.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamisesta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö

suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

10.4 Kuittaus

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

11. Vakuutuskorvaus

11.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi.

Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

11.2 Alivakuutus (58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi. Huomioi myös mitä kohdissa 2.2. ja 5.2 mainitaan alivakuutuksesta.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

12. Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen (8 §, 68 § ja 74 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä viireillä.

12.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada asia uudelleen käsiteltäväksi vakuutusyhtiössä. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

12.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutusuh-teessa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajan-suojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

12.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

13. Vakuutusyhtiön takautumisoikeus (75 §)

13.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvas-tuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

13.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 16.1 tarkoitettulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tai lai-

minlyönyt kohtien 2.2 (tiedonantovelvollisuus), 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä), 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita) ja 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus) mukaisen velvollisuuden. Vakuutusyhtiö saa takautumisoi-keuden nojalla vaatia suoritettua korvauksen kokonaan, jos vakuu-tyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos kor-vausta olisi kohtien 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 ja 7 mukaisesti alennettu, va-kuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauk-sesta.

14. Vakuutus sopimuksen muuttaminen

14.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa va-kuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuh-teita, jos:

1) vakuutusnottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettua tiedonantovelvollisuutensa; tai

2) vakuutusnottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merki-tyssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tie-don edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irti-sanoa vakuutus.

14.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa (19 §)

A. Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perus-teena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäi-siä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskei-seen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutus sopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan las-kun yhteydessä vakuutusnottajalle ilmoituksen siitä, miten va-kuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka en-siksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

B. Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita so-pimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauk-sissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun,

vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutus-kauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

Poiketen siitä mitä A ja B kohdissa sanotaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, mak-sua ja muita sopimusehtoja muilla kuin yllämainituilla perusteilla, mikäli vakuutusnottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luon-nollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutusnottajan sopijapuolena rinnas-tettavissa kuluttajaan. Jos vakuutusyhtiö tekee sellaisia muutoksia vakuutus sopimukseen, menettely on sama kuin yllä A kohdassa.

15. Vakuutus sopimuksen päättäminen

15.1 Vakuutusnottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

Vakuutusnottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutusnottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuu-tyhtiölle.

Jos vakuutusnottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luonnolli-nen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elin-keinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olo-suhteet muutoin on vakuutusnottajan sopijapuolena rinnastetta-vissa kuluttajaan, vakuutusnottajalla on, poiketen edellä maini-tusta, kuitenkin vain oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuu-tuskauden lopussa. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti vii-meistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuu-tuskauden aikana, jos:

- 1) vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myön-tämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt;
- 2) vakuutusnottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merki-tyssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä;
- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta lai-minlyönyt suojeluohjeen noudattamisen;
- 4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta ai-heuttanut vakuutustapahtuman; tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merki-tystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheee-tonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta pe-rusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irti-sanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisano-mista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suo-

rittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

15.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa (16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

15.4 Omistajan vaihdos (63 §)

Vakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

15.5 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen (17 b §)

Jos ryhmätuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmätuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja -ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16. Kolmannen henkilön oikeudet

16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa (62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua (65 §)

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 16.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta (66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa

saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta.

Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa (67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheutonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa (68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta kante vakuutusyhtiötä vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 12 mukaisesti.

17. Muita vakuutussopimuslaissa käsiteltäviä asioita

Vakuutussopimuslaissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)

Säännösten pakottavuus (3 §)

Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)

Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)

Vakuutusmaksusaatavan vanhentuminen (46 §)

Monivakuutus (59 §)

Vakuutuksenantajien vastuun jakaminen monivakuutuksessa (60 §)

Maksu väärälle henkilölle (71 §)

Yleiset sopimusehdot (C) Folksam vahinkovakuutus Oy Henkilövakuutus

Sisällysluettelo

1. Eräät keskeiset käsitteet
2. Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä
- 2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
- 2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
- 2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus
3. Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo
- 3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen
- 3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle
- 3.3 Vakuutus sopimuksen voimassaolo
4. Vakuutusmaksu
- 4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen
- 4.2 Vakuutusmaksun viivästymisen
- 4.3 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen
- 4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä
5. Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana
- 5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus
- 5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan
- 5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä
6. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen
- 6.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen
- 6.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma
7. Syyntakeettomuus ja pakkotila
8. Edunsaajamääräys
- 8.1 Edunsaaja
- 8.2 Edunsaajamääräyksen muoto
9. Korvausmenettely
- 9.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet
- 9.2 Korvausoikeuden vanhentuminen
- 9.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet
- 9.4 Kuittaus
10. Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen
- 10.1 Itseoikaisu
- 10.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisuosituksia antavat lautakunnat
- 10.3 Käräjäoikeus
11. Vakuutusyhtiön takautumisoikeus
12. Vakuutus sopimuksen muuttaminen
- 12.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana
- 12.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutusmaksukauden vaihtuessa
13. Vakuutus sopimuksen päättyminen
- 13.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus
- 13.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana
- 13.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksukauden lopussa
- 13.4 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen
14. Muita vakuutus sopimuslaissa käsiteltäviä asioita

Vakuutus sopimuslaista johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia

Vakuutus sopimuslaki (543/94) on vakuutus sopimuksia koskeva laki, joka sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Tähän vakuutus sopimukseen sovelletaan kuitenkin myös sellaisia vakuutus sopimuslain säännöksiä, joita ei jäljempänä ole esitetty. Otsikoiden jälkeen suluisissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutus sopimuslain säännöksiin, joissa käsitellään otsikossa mainittuja asioita.

1. Eräät keskeiset käsitteet

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö (6 §) määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa.

Vakuutuksenottaja (2 §) on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu (2 §) on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena.

Ryhmäetuvakuutus (2 §) on sellainen ryhmälle tarjottava vakuutus, jossa vakuutettu osittain tai kokonaan suorittaa vakuutusmaksun.

Vakuutuskausi (6 §) on sovittu vakuutus kirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika.

Vakuutusmaksukausi (17 §) on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Vakuutusyhtiöllä tarkoitetaan Folksam Vahinkovakuutus Oy.

2. Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja vakuutusyhtiön omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutus turvan olennaisiin rajoituksiin.

Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

Mitä tässä kohdassa sanotaan, koskee ainoastaan kuluttajaa sekä sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

2.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan

Vakuutuslainsäädännön 5. ja 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö antaa vakuutusnottajalle tietoja vakuutuslainsäädännön sisällöstä hyvän vakuutustavan ja yleisten sopimusoikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Tiedonantovelvollisuus rajoittuu niihin vakuutusmuotoihin, joita vakuutusnottaja nimenomaisesti on tiedustellut. Jos vakuutusnottaja on nimenomaisesti ilmoittanut, ettei hän halua yllä mainittuja tietoja, vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen niitä antamaan.

2.2 Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 § ja 24 §)

Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutusnottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutuslainsäädännön 22 §:n mukaisesti vakuutusyhtiö voi sidos vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää suoritetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

Jos vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset johtaisivat vakuutusnottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3. Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutuslainsäädännön voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutusnottajan kanssa, silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutusnottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Jos vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutuslainsäädännön vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutuslainsäädännön tapahtumasta.

Vakuutuslainsäädännön tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutusnottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle (10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutuslainsäädännön vakuutusmaksun antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutuslainsäädännön tapahtuma on sattunut tai sen henkilön, jolle vakuutuslainsäädännön haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutuslainsäädännön voimassaolo (17 §)

Vakuutuslainsäädännön on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutusnottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutuslainsäädännön sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 13 mainituista syistä.

4. Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö lähetti vakuutusnottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuslainsäädännön alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Jos vakuutusnottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutusnottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksiltaan lyhennetään. Mikäli vakuutusnottaja ei ole määrännyt lyhentämistäjärjestystä, vakuutusyhtiöllä on oikeus määrätä sanottu järjestys.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39 §)

Jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämistä.

Jos vakuutusnottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisaajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisaajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusnottajan maksuvaiveuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omasta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisaajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaan jatkamiseen.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen (39 § ja 43 §)

Jos vakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksu-

sun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

4.4 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2. tarkoitetuissa tilanteissa.

Kun vakuutus päättyy ennen sovittu vakuutuskauden päättymistä, palautetaan vakuutusmaksu vähennettynä vakuutuksen voimassaoloajan vakuutusmaksulla.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus pidättää käsittelymaksuna/minimimaksuna 10 % vuotuisesta vakuutusmaksusta, kuitenkin vähintään 25 euroa.

Jatkuvissa matkustaja- ja matkatavaravakuutuksissa käsittelymaksu/minimimaksu on ensimmäisen vakuutuskauden aikana euronäärä, joka vastaa kahden viikon kertamaksuisen vastaavan matkustaja- ja matkatavaravakuutuksen maksua. Ensimmäisen vakuutuskauden jälkeen määräykset ovat samat kuin muissakin vakuutuslajeissa.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

5. Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

Mitä tämän kohdan 3 momentissa sanotaan, koskee ainoastaan kuluttajaa sekä sellaista muuta luonnollista henkilöä taikka oikeushenkilöä, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan.

5.1.1 Tiedonantovelvollisuus muita kuin kuluttaja-asiakkaita kohtaan

Vakuutus sopimuslain 9. §:ää ei sovelleta. Vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle tietoja vakuutus sopimuksen sisällöstä hyvän vakuutustavan ja yleisten sopimusoikeudellisten normien edellyttämässä laajuudessa. Vakuutusyhtiön tai sen edustajan vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antama tieto tulevasta korvauksesta ei vaikuta vakuutusturvaan eikä sido vakuutusyhtiötä.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä (27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositetiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositetiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutus korvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

6.1 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (28 §)

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

6.2 Vakuutus korvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (29 §)

Jos muu vakuutus korvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Jos henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on ollut sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutus korvauksen tai osan siitä ainoastaan, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutus korvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

7. Syyntakeettomuus ja pakkotila (36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 6, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli 12 vuotta nuorempi tai sellaisessa mielen-tilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5 ja 6, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että lainmilyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

8. Edunsaajamääräys

8.1 Edunsaaja (47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus suoritettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa suoritettavaksi vakuutuksenottajalle.

8.2 Edunsaajamääräyksen muoto (48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

9. Korvausmenettely

9.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava (Huom. ehdoissa voidaan antaa määräyksiä siitä, minkälainen selvitys on erityyppisissä vahinkotapahtumissa tarpeen). Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen suorittamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutusyhtiö luovuttaa sille ilmoitettuja vahinkoja koskevia tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen tietojärjestelmään. Tällöin vakuutusyhtiö tarkistaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

9.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa

siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

9.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet (7 §, 9 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle kuten vakuutetulle tai edunsaajalle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaanvaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaanvaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetyksen korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

9.4 Kuittaus

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

10. Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen (8 § ja 74 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saada muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kante vakuutusyhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä viireillä.

10.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada asia uudelleen käsiteltäväksi vakuutusyhtiössä. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

10.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuu-

usyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteissa.

Vakuutusyhtiön päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajan suojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

10.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

11. Vakuutusyhtiön takautumisoikeus (75 §)

Vakuutetun oikeus korvaukseen sairauden tai tapaturman aiheuttamista kustannuksista ja varallisuuden menetyksestä vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen suorittamaan korvausmäärään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

12. Vakuutus sopimuksen muuttaminen

12.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (20 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos:

1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu;

2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täytäessään kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.2. mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai

3) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä

Vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

12.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutusmaksukauden vaihtuessa (20 a §)

A. Ilmoitusmenettely

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksukauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutuksen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutussopimukseen edellä kuvattuina muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää maksuvaatimuksen yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

B. Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä kohdassa A luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutusmaksukauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä.

Poiketen siitä mitä A ja B kohdissa sanotaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, maksua ja muita sopimusehtoja muilla kuin yllämainituilla perusteilla, mikäli vakuutuksenottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan. Jos vakuutusyhtiö tekee sellaisia muutoksia vakuutussopimukseen, menettely on sama kuin yllä A kohdassa.

13. Vakuutus sopimuksen päättymisen

13.1 Vakuutusnottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

Vakuutusnottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutusnottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Jos vakuutusnottaja ei ole kuluttaja tai sellainen muu luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioon ottaen hänen elinkeino toimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutusnottajan sopijapuolena rinnastettavissa kuluttajaan, vakuutusnottajalla on, poiketen edellä mainitusta, kuitenkin vain oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä

13.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana (17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos:

1) vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;

2) vakuutusnottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täytämissään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;

3) vakuutusnottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä

4) vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutus tapahtuman;

5) vakuutettu on vakuutus tapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomis peruste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

13.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksukauden lopussa (17 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on vastavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuu-

kautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Ilmoituksessa mainitaan irtisanomis peruste.

Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanota sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että vakuutus tapahtuma on sattunut.

13.4 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen (17 b §)

Jos ryhmätuvakuutuksen vakuutusnottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmätuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutusnottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja -ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

14. Muita vakuutus sopimus laissa käsiteltäviä asioita

Vakuutus sopimus laissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)

Säännösten pakottavuus (3 §)

Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)

Vastuun rajoittaminen eräissä tapauksissa (37 §)

Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)

Vakuutus maksusaatavan vanhentuminen (46 §)

Edunsaajamääräyksen raukeaminen (49 §)

Edunsaajamääräyksen tulkinta (50 §)

Ilmoitukset edunsaajamääräystä koskevan sitoumuksen saajalle (53 §)

Ulosmittaus tapaturmavakuutuksessa ja sairausvakuutuksessa (55 §)

Takaisinsaanti konkurssipesään henkilövakuutuksessa (56 §)

Maksu väärälle henkilölle (71 §)